

การประยุกต์ใช้ไมโครซอฟท์ออฟฟิศเพื่อช่วยควบคุมระบบทางการเงินและ
ระบบคลังสินค้า กรณีศึกษา บริษัทรักษาความปลอดภัย

THE APPLICATION OF MICROSOFT OFFICE FOR FINANCIAL
SYSTEM AND INVENTORY CONTROL
CASE STUDY : SECURITY COMPANY

นางสาวสิริญญา บุญเลื่อน รหัสนิสิต 50362658
นางสาวอรพิน ใจตรงดี รหัสนิสิต 50363891

ที่เดจัน្តุคณะวิชาเรศวร	.....
วันที่รับ.....	24 ส.ค. 2554
เลขทะเบียน.....	15515312
เลขเรียกหนังสือ.....	4/5
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้า	

2553
ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ปีการศึกษา 2553

ใบรับรองปริญญาบัตร

ชื่อหัวข้อโครงการ	การประยุกต์ใช้ไมโครซอฟท์ ออฟฟิศเพื่อช่วยควบคุมระบบทางการเงินและระบบคลังสินค้า กรณีศึกษา บริษัทรักษาระบบความปลอดภัย	
ผู้ดำเนินโครงการ	นางสาวสิริญญา บุญเลื่อน	รหัสนิสิต 50362658
ที่ปรึกษาโครงการ	อาจารย์ธนา บุญฤทธิ์	รหัสนิสิต 50363891
สาขาวิชา	วิศวกรรมอุตสาหการ	
ภาควิชา	วิศวกรรมอุตสาหการ	
ปีการศึกษา	2553	

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเรศวร อนุมัติให้ปริญญาบัตรฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหการ

..... ที่ปรึกษาโครงการ
(อาจารย์ธนา บุญฤทธิ์)

..... ประธานกรรมการ
(ผศ.ดร.ภูพงษ์ พงษ์เจริญ)

..... กรรมการ
(ดร.ชวัญนิช คำเมือง)

..... กรรมการ
(ดร.สุธนิตย์ พุทธพนน)

ชื่อหัวข้อโครงการ	การประยุกต์ใช้ในโครงสร้างพื้นที่เพื่อช่วยควบคุมระบบทางการเงินและระบบคลังสินค้า กรณีศึกษา บริษัทรักษาความปลอดภัย		
ผู้ดำเนินโครงการ	นางสาวศริญญา บุญเลื่อน	รหัสนิสิต 50362658	
	นางสาวอรพิน ใจตรงดี	รหัสนิสิต 50363891	
ที่ปรึกษาโครงการ	อาจารย์onna บุญฤทธิ์		
สาขาวิชา	วิศวกรรมอุตสาหการ		
ภาควิชา	วิศวกรรมอุตสาหการ		
ปีการศึกษา	2553		

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยฉบับนี้ เป็นโครงการ การประยุกต์ใช้ในโครงสร้างพื้นที่เพื่อช่วยควบคุมระบบทางการเงินและระบบคลังสินค้า กรณีศึกษา บริษัทรักษาความปลอดภัย ซึ่งได้มีปัญหาทางด้านการจัดการระบบการเงินและการเบิกจ่ายวัสดุของพนักงาน โดยที่วิธีการเดิมทำไว้เพียงแค่ลงบัญชีรายละเอียดการเบิกในสมุดเบิกจ่ายวัสดุ ไม่ได้ทำการตัดเบิกจ่ายสินค้าจากบัญชีสินค้าคงคลัง ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบยอดเบิกจ่ายและยอดคงเหลือ ณ ปัจจุบันได้

ทางคณะผู้ดำเนินโครงการจึงได้เห็นแนวทางในการคิดทำโปรแกรมเข้ามาช่วยจัดการระบบการเงินและระบบการเบิกจ่ายวัสดุในคลังสินค้าให้กับทางบริษัทรักษาความปลอดภัย โดยใช้การประยุกต์ใช้จากโปรแกรมในโครงสร้างพื้นที่อีกเชล และไม่โครงสร้างพื้นที่แอคเซส ให้มีประสิทธิภาพในการตรวจสอบยอดเบิกจ่ายและยอดคงเหลือ ณ ปัจจุบัน ของระบบคลังสินค้าได้ งานนี้จะนำข้อมูลการเบิก - จ่ายสินค้าของพนักงานจากระบบคลังสินค้า ไปคิดหักออกจากเงินเดือนของระบบทางการเงิน โดยที่โปรแกรมประยุกต์นี้จะทำให้เกิดความสะดวกต่อการควบคุมระบบการเงินและระบบคลังสินค้า

จากการณีศึกษาระบบคลังสินค้าและระบบทางการเงินแบบเดิม แล้วทำการปรับปรุงใหม่ โดยมีการปรับปรุงในส่วนของการจัดเก็บข้อมูลทั้ง 2 ระบบ และนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารควบคุมระบบ โดยใช้โปรแกรมในโครงสร้างพื้นที่อีกเชลเข้ามาช่วยเก็บข้อมูลและทำการเชื่อมโยงข้อมูลไปยังไม่โครงสร้างพื้นที่แอคเซสเพื่อทำการแสดงผลในส่วนของใบเสร็จเงินเดือนได้อย่างถูกต้องแม่นยำ แล้วพบว่า ระบบแบบใหม่มีการทำงานในลักษณะที่เป็นปัจจุบันและสามารถตรวจสอบรายละเอียดได้ดีกว่าแบบเดิมในเรื่องของการตรวจสอบจำนวนสินค้าที่เหลือหลังจากเบิกจ่าย เมื่อมีการแก้ไขข้อมูลของพนักงาน ข้อมูลในระบบจะถูกแก้ไขพร้อมกัน ช่วยให้การทำงานเป็นไปได้ด้วยความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาอินพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีอี่งจาก
อาจารย์ธนา บุญฤทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาอินพนธ์ ตลอดจนท่านอาจารย์หลายๆ ท่านที่ได้ให้
คำแนะนำและเสนอแนวทางต่างๆ ในการทำงาน ตลอดจนข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ใน
การทำปริญญาอินพนธ์

ขอขอบคุณ พ.ต.ท.สे�กสร นิมนาล กรรมการผู้จัดการและพนักงานบริษัทรักษาความ
ปลอดภัย ที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำปริญญาอินพนธ์ รวมทั้งความช่วยเหลือและ
กำลังใจที่ดีตลอดมาจากเพื่อนๆ

ท้ายนี้คณะผู้จัดทำข้อกราบขอบพระคุณบิดามารดาและผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่เคยให้กำลังใจ
และความช่วยเหลือที่ดีตลอดมาจนปริญญาอินพนธ์สำเร็จ

คณะผู้ดำเนินโครงการวิศวกรรม
นางสาวสิริญญา บุญเลื่อน
นางสาวอรพิน ใจทรงดี

กุมภาพันธ์ 2554

สารบัญ

	หน้า
ใบรับรองปริญญาบัตร.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	น
สารบัญรูป.....	ช
คำนิยามศัพท์	ฉ
 บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	1
1.3 เกณฑ์ชี้วัดผลงาน.....	1
1.4 เกณฑ์ชี้วัดผลสำเร็จ.....	2
1.5 ขอบเขตการดำเนินโครงการ.....	2
1.6 สถานที่ในการดำเนินโครงการ.....	2
1.7 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ.....	2
1.8 ขั้นตอนและแผนการดำเนินโครงการ.....	3
 บทที่ 2 หลักการและทฤษฎี.....	4
2.1 ระบบสินค้าคงคลัง.....	4
2.2 ระบบการเงิน.....	7
2.3 โปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็กเซล.....	8
2.4 โปรแกรมไมโครซอฟท์แอคเซส.....	9
2.5 ระบบฐานข้อมูล	9
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
 บทที่ 3 วิธีดำเนินโครงการ.....	19
3.1 รวบรวมข้อมูลพื้นฐานรายบุคคล	19
3.2 รวบรวมข้อมูลด้านสินค้าคงคลัง	19
3.3 ระบบฐานข้อมูลในการจัดการระบบทางการเงินและระบบคลังสินค้า.....	19
3.4 การออกแบบ Data Dictionary	19
3.5 การออกแบบ Process Hierarchy Chart	19

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.6 การอธิบายแบบ Data Flow Diagram	20
3.7 สร้างระบบฐานข้อมูลและสร้างโปรแกรมเพื่อช่วยควบคุมระบบทางการเงินและระบบ คลังสินค้า	20
3.8 ทดสอบการใช้งานโปรแกรม	20
3.9 ปรับปรุงการใช้งานโปรแกรม	20
3.10 จัดทำคู่มือการใช้งานโปรแกรม	20
3.11 วิเคราะห์และสรุปผลวิจัย	20
 บทที่ 4 ผลการทดลองและวิเคราะห์.....	 21
Flow Chart และขั้นตอนการตั้งค่าการทำงาน(แบบเดิม)	21
Flow Chart และขั้นตอนการตั้งค่าการทำงาน(แบบใหม่)	23
4.1 ร่วบรวมข้อมูลพนักงานรายบุคคล	25
4.2 รวบรวมข้อมูลด้านสินค้าคงคลัง	25
4.3 ระบบฐานข้อมูลในการจัดการระบบทางการเงินและระบบคลังสินค้า	27
4.4 การออกแบบ Data Dictionary	34
4.5 การลำดับแผนภาพเป็นลำดับแบบ Process Hierarchy Chart	37
4.6 การออกแบบ Data Flow diagram.....	38
4.7 สร้างระบบฐานข้อมูลและสร้างโปรแกรมเพื่อช่วยควบคุมระบบทางการเงินและระบบ คลังสินค้า.....	45
4.8 ทดสอบการใช้งานโปรแกรม.....	45
4.9 ปรับปรุงการใช้งานโปรแกรม	46
 บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	 47
5.1 บทสรุป.....	47
5.2 สรุปผลการประเมินจากผู้ใช้งานในบริษัทกรณีศึกษา	48
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	48
 เอกสารอ้างอิง.....	 49
ภาคผนวก ก	50
ประวัติผู้ดำเนินโครงการ	64

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 ขั้นตอนและแผนการดำเนินโครงการ	3
2.1 ตัวอย่าง Entity	15
2.2 สัญลักษณ์ที่ใช้ใน Entity-Relationship Diagram (ER-Model)	16
4.1 Property ของ Entity “Salary”	28
4.2 Property ของ Entity “StockCut”	29
4.3 Property ของ Entity “StockList”	30
4.4 Property ของ Entity “Employee”	30
4.5 ข้อมูลของ Entity “Salaryt”	31
4.6 ข้อมูลของ Entity “StockCut”	32
4.7 ข้อมูลของ Entity “StockList”	33
4.8 ข้อมูลของ Entity “Employee”	33
4.9 Data Dictionary ของตารางระบบเงินเดือน	34
4.10 Data Dictionary ของการตัด Stock (StockCut)	35
4.11 Data Dictionary ของคลังสินค้า(StockList)	36
4.12 Data Dictionary ของพนักงาน (Employee)	36
5.1 ความแตกต่างโปรแกรมประยุกต์ในระบบกับรูปแบบเดิมและแบบใหม่	47

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 ส่วนประกอบของฐานข้อมูล	11
2.2 สถาปัตยกรรม 3 ระดับของ ANSI/SPARC.....	14
2.3 ความสัมพันธ์แบบ One-to-One	15
2.4 ความสัมพันธ์แบบ One-to-Many	16
2.5 ความสัมพันธ์แบบ Many-to-Many	16
2.6 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนแผนภาพการไหลของข้อมูล	17
4.1 Flow Chart แสดงขั้นตอนการดำเนินงาน(แบบเดิม)ของฝ่ายคลังสินค้า	21
4.2 Flow Chart แสดงขั้นตอนการดำเนินงาน(แบบเดิม)ของฝ่ายธุรการ	22
4.3 Flow Chart แสดงขั้นตอนการดำเนินงาน(แบบใหม่)ของฝ่ายคลังสินค้า	23
4.4 Flow Chart แสดงขั้นตอนการดำเนินงาน(แบบใหม่)ของฝ่ายธุรการ	24
4.5 Entity – Relationship (ER – Model)	27
4.6 Process Hierarchy Chart	37
4.7 Context Diagram (DFD-Level 0).....	38
4.8 Data Flow Diagram (DFD-Level 1).....	39
4.9 Data Flow Diagram (DFD-Level 2 (P.1)).....	40
4.10 Data Flow Diagram (DFD-Level 2 (P.2)).....	41
4.11 Data Flow Diagram (DFD-Level 2 (P.3)).....	42
4.12 Data Flow Diagram (DFD-Level 3 (P.2.2))	43
4.13 Data Flow Diagram (DFD-Level 3 (P.3.2))	44

คำนิยามศัพท์

บัตร	= จำนวนวันที่พนักงานมาตอกบัตรเข้าทำงาน
แรง	= ช่วงของการทำงานของพนักงาน คิดช่วงในการทำงาน 12 ชั่วโมง เท่ากับ 1 แรง
เงินเบิก	= เงินที่พนักงานสามารถเบิกคล่องหน้าก่อนได้รับเงินเดือน
รวมแรง	= รวมช่วงในการทำงานของพนักงานรายบุคคลใน 1 จวดเงิน
แรงที่คิดประจำเดือน	= ช่วงการทำงานขั้นต่ำที่พนักงานทุกคนควรทำได้ไม่ต่ำกว่า 21 แรง สำหรับสถานประกอบการแห่งนี้
ค่าแรงที่ได้รับ	= ค่าแรงรายวันที่พนักงานได้รับตามประสบการณ์การทำงาน โดยพนักงาน เข้าใหม่จะได้รับค่าแรงเท่ากับค่าแรงขั้นต่ำ
อายุเกิน	= พนักงานที่มีอายุเกิน 60 ปี เมื่อใส่ตัวเลขอายุ 60 ปีขึ้นไป โปรแกรมจะ คำนวณค่าประกันสังคมเท่ากับศูนย์
เงินสะสม	= เงินเบอร์เข็นต์ที่หักออกจากทรัพย์ที่พนักงานมาเบิกสินค้า
ตัดสต็อก	= จำนวนมูลค่าสินค้าที่พนักงานเบิกรายบุคคลประจำวดเงินนั้น
ป้อนแรงรปภ.	= ชื่อไฟล์สำหรับป้อนข้อมูลพนักงาน เช่น ชื่อ-นามสกุล , แรง
Salarysakorn Stock	= ชื่อไฟล์ข้อมูลเงินเดือน = ชื่อไฟล์ข้อมูลสินค้าคงคลัง สามารถทำการเพิ่ม – รับสินค้าเข้า , เบิก สินค้า

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

เนื่องจากโปรแกรมไมโครซอฟท์อฟฟิศ เป็นโปรแกรมสำคัญที่ถูกนิยมใช้กันอย่างกว้างขวางในระบบโปรแกรมอุตสาหกรรม รวมถึงภาครัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ทำให้มีความจำเป็นมากที่ต้องศึกษาการใช้งานของโปรแกรมให้เกิดความเชี่ยวชาญ เพื่อนำไปประยุกต์ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในกรณีศึกษานี้ จะทำการศึกษาโปรแกรมไมโครซอฟท์อฟฟิศ ในส่วนของไมโครซอฟท์เอ็คเซล และไมโครซอฟท์แอคเซส ซึ่งโปรแกรมทั้งสองนี้จะสามารถใช้งานได้ง่ายและมีความยืดหยุ่นในการใช้งานสูง

สำหรับกรณีศึกษา ณ บริษัทรักษาความปลอดภัย ได้มีปัญหาทางด้านการจัดการระบบการเงิน และการเบิกจ่ายวัสดุของพนักงาน โดยที่วิธีการเดิมทำไว้เพียงแค่ลงบัญชีรายละเอียดการเบิกในสมุดเบิกจ่ายวัสดุ ไม่ได้ทำการตัดเบิกจ่ายสินค้าจากบัญชีสินค้าคงคลัง ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบยอดเบิกจ่ายและยอดคงเหลือ ณ ปัจจุบันได้ และไม่สามารถตรวจสอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ณ ปัจจุบันได้ด้วยเหตุนี้ จึงได้เห็นแนวทางในการคิดทำโปรแกรมเข้ามาช่วยการจัดการระบบการเงินและการเบิกจ่ายวัสดุในคลังสินค้าให้กับทางบริษัทรักษาความปลอดภัย โดยใช้การประยุกต์ใช้จากโปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็คเซล และไมโครซอฟท์แอคเซส เป็นโปรแกรมเพื่อให้ทางบริษัทสะดวกต่อการควบคุมระบบการเงินและคลังสินค้า โปรแกรมนี้สามารถช่วยให้การทำงานนั้นเป็นไปได้ด้วยความสะดวกรวดเร็ว ถูกต้องและแม่นยำมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อประยุกต์ใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์อฟฟิศ ในการช่วยเหลือด้านระบบการเงินและเบิกจ่ายสินค้าคงคลัง

1.3 เกณฑ์ชี้วัดผลงาน (Output)

โปรแกรมประยุกต์การทำงานร่วมกันระหว่างโปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็คเซล และไมโครซอฟท์แอคเซสเพื่อช่วยเหลือด้านระบบการเงินและคลังสินค้า

1.4 เกณฑ์ชี้วัดผลสำเร็จ (Outcome)

1.4.1 ได้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ทำงานร่วมกันระหว่าง ไมโครซอฟท์เอ็คเซล และไมโครซอฟท์แอคเซสที่สามารถจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเงินเดือนของพนักงานและข้อมูลจำนวนสินค้าคงคลัง ทำการตัดบัญชีคลังสินค้าและคิดคำนวนค่าใช้จ่ายได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งยังได้รับการประเมินจากผู้ใช้โปรแกรม ว่าโปรแกรมนี้สามารถใช้งานได้จริง

1.4.2 ได้แนวทางในการใช้งานโปรแกรมไมโครซอฟท์อฟฟิศกับระบบทางการเงินและคลังสินค้า ที่สามารถใช้งานได้กับบริษัทอื่นได้

1.5 ขอบเขตในการดำเนินโครงการ

1.5.1 ศึกษาในส่วนของระบบการคิดเงินเดือนและการเบิกจ่ายสินค้าคงคลังเท่านั้น ไม่รวมถึงการคิดภาษี

1.5.2 ศึกษาข้อมูลจากบริษัทรักษาความปลอดภัย

1.5.3 ข้อมูลที่ศึกษานี้ได้รับจากการลงเก็บข้อมูลในพื้นที่ (ณ บริษัทรักษาความปลอดภัย) ข้อมูลใช้นั้นเป็นข้อมูลที่ใช้จริงในปัจจุบัน

1.5.4 ศึกษาโปรแกรมการทำงานของไมโครซอฟท์อوفฟิศเฉพาะในส่วนของไมโครซอฟท์เอ็กเซล และไมโครซอฟท์แอดเซส

1.6 สถานที่ในการดำเนินโครงการ

บริษัทรักษาความปลอดภัย

1.7 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

เดือนกรกฎาคม 2553 ถึง เดือนมีนาคม 2554

1.8 ขั้นตอนและแผนการดำเนินโครงการ (Gantt chart)

ตารางที่ 1.1 แสดงขั้นตอนและแผนการดำเนินโครงการ

บทที่ 2

หลักการและทฤษฎีเบื้องต้น

ในบทนี้จะกล่าวถึงความหมายและหลักการโดยรวมของงานทั้งหมด 6 ส่วน แบ่งออกเป็น ในส่วนแรก เรื่องของระบบสินค้าคงคลัง เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดต่างๆ รวมถึงขั้นตอนการจัดการสินค้าภายในคลังสินค้า ส่วนที่ 2 เรื่องของการเงิน เน้นเฉพาะไปที่ค่าจ้างและเงินเดือนเพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดของการจ่ายค่าจ้างและค่าตอบแทนในรูปของเงินเดือน ส่วนที่ 3 การใช้งานโปรแกรมไมโครซอฟท์แอ็คเชลเบื้องต้น ส่วนที่ 4 การใช้งานโปรแกรมไมโครซอฟท์แอ็คเชลเบื้องต้น ส่วนที่ 5 ระบบฐานข้อมูล และส่วนสุดท้าย เป็นส่วนของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการทำโครงการวิจัยครั้งนี้

2.1 ระบบสินค้าคงคลัง

2.1.1 สินค้าคงคลัง (Inventory)

บางครั้งเรียกว่า สต็อก (Stock) หมายถึง สิ่งของต่างๆ ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่เหลืออยู่ที่ได้มีมูลค่าและผู้ดูแลของหรือผู้รับฝาก มีกรรมสิทธิ์เป็นเจ้าของตามกฎหมายโดยอีกนัยหนึ่งของสินค้าคงคลัง ได้แก่ สินค้าต่างๆ ที่เก็บไว้ในคลังสินค้า แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ 1 Raw Material

วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต บางครั้งเรียกว่า Primary Goods คือเป็นสินค้าขั้นปฐมเป็นวัตถุดิบพื้นฐาน ต้องผ่านกระบวนการวิธีในการแปรรูปจากผู้ผลิตต้นน้ำ จึงสามารถนำไปเป็นวัตถุดิบ สินค้าขั้นปฐมในความนี้ ไม่จำเป็นจะต้องเป็นสินค้าราคาถูกเสมอไป เพราะสินแรร์ประเภทต่างๆ เช่น เหล็ก ทองคำ น้ำมันดิบ รวมทั้ง ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เช่น ข้าวเปลือก ยางพารา รวมถึงไม้ชุง ฯลฯ ก็จัดอยู่ในสินค้าประเภทนี้

ประเภทที่ 2 Semi-Finished Goods

สินค้ากึ่งสำเร็จรูป ซึ่งจะต้องมีการนำไปผลิตต่อจึงสามารถใช้งานได้หรือบริโภคได้ ซึ่งสินค้าระหว่างการผลิตหรือการผลิต หรือ Goods in Process ที่อาจจัดอยู่ในข่ายสินค้าประเภทนี้และอาจเป็นวัตถุดิบ ซึ่งได้เบิกนำไปไว้ที่สายการผลิต หรือสินค้าซึ่งผลิตเสร็จแต่ยังไม่สามารถจำหน่ายได้ เพราะอยู่ระหว่างการรอผลการตรวจสอบคุณภาพ หรือเป็นสินค้าซึ่งผลิตเสร็จบางส่วน แต่ยังต้องรอการประกอบร่วมกับสินค้าตัวอื่น

ประเภทที่ 3 Goods หรือ Finished Goods

สินค้าสำเร็จรูป หรือในบางกิจการก็ยังเรียกว่าวัตถุดิบเป็นสินค้าที่ผลิตสำเร็จพร้อมในการส่งมอบหรือขาย หรือเป็นวัตถุดิบหรือสินค้าที่ผู้ผลิตได้ดำเนินการผลิต ผสม ประกอบ บรรจุ สำเร็จเสร็จสิ้นตามขั้นตอนการผลิตของตนเป็นสินค้าที่พร้อมจะขายหรือจำหน่าย

ประเภทที่ 4 Final Product Goods

ผลิตภัณฑ์ขั้นสุดท้าย มีความหมายคล้ายกับ Finished Goods คือเป็นสินค้าขั้นสุดท้ายที่ผลิตเสร็จแล้ว สามารถนำไปใช้งานหรือรีโภคได้โดยไม่จำเป็นจะต้องผ่านกระบวนการผลิตหรือปรุงรูป ซึ่งสินค้าประเภท Consumer Goods ก็จัดอยู่ในประเภทนี้

ประเภทที่ 5 indenture Goods

สินค้าครอบครองข้าราชการ เป็นสินค้าประเภทวัสดุดิบหรือสินค้าสำเร็จรูปภายใต้ข้อตกลง หรือข้อสัญญาระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย ในการที่ผู้ขายจะต้องนำสินค้าจำนวนหนึ่งไปไว้ที่คลังของผู้ซื้อ หรือเก็บไว้ในคลังสินค้าของ VMI Service Providers หรือเก็บไว้คลังสินค้าทัณฑ์บน Free Zone ประเภทต่างๆ เพื่อรอส่งมอบให้ผู้ซื้อตามจำนวนที่นำเข้าไปผลิตแต่ละวัน

โดยทั้งหมดจะต้องมีลักษณะที่เป็นของที่สามารถโดยยั่งยืนได้ เรียกว่า เป็นสังหาริมทรัพย์ โดยสินค้าคงคลังจะต้องคุ้งกันคลังสินค้าและเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในระบบโลจิสติกส์ เพราะพัฒนาธุรกิจ หลักของโลจิสติกส์ คือ การเคลื่อนย้ายส่งมอบสินค้าและต้องเป็นสินค้าที่จับต้องได้ватถุประสงค์หลัก ในการจัดการโลจิสติกส์ คือ การสร้างความพึงพอใจต่อลูกค้าที่เรียกว่า Efficient Consumers Response หรือ ECR โดยมีต้นทุนในการดำเนินการงานในระดับ Economy Scale

2.1.2 คลังสินค้า (Warehouse)

หมายถึง สถานที่ใช้ในการเก็บรักษาสินค้าให้อยู่ในสภาพดี และมีคุณสมบัติที่พร้อมจะส่งมอบให้กับลูกค้า บุคคล องค์กร หรือน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโซ่อุปทาน หรือภายนอกโซ่อุปทาน โดย คลังสินค้าทำหน้าที่เป็นสถานที่พักและเก็บสินค้าหรือวัสดุดิบหรือวัสดุสิ่งของต่างๆ จนกว่าจะมีการเคลื่อนย้าย ส่งมอบไปสู่ผู้ที่มีความต้องการ

วัตถุประสงค์หลักของคลังสินค้า จะเกี่ยวข้องกับบทบาทในการอำนวยความสะดวกให้สินค้าและวัสดุดิบสามารถส่งมอบให้ลูกค้าหรือสายการผลิตไม่ใช่อุปทานได้อย่างทันเวลาและมีความต่อเนื่อง โดยบทบาทของคลังสินค้าจึงต้องมีหน้าที่สำคัญ 3 ประการ คือ ประการแรก ทำหน้าที่ในการรับสินค้า (Receiving) โดยการตรวจสอบจำนวน คุณลักษณะในการที่จะแยกแยก จัดเก็บให้เป็นหมวดหมู่ โดยการจัดการที่มีระบบการตรวจสอบและตรวจนับความถูกต้องที่เกี่ยวข้องกับปริมาณจำนวน สภาพ และคุณภาพ โดยคลังสินค้าทุกประเภทจะทำหน้าที่ในฐานะผู้ทรงสิทธิ์ในความเป็นเจ้าของสินค้าชั่วคราว ซึ่งหมายถึง ความรับผิดชอบที่จะมีต่อตัวสินค้า ประการที่สอง เกี่ยวข้องกับการควบคุมและรับผิดชอบต่อสินค้าที่จัดเก็บอยู่ในคลัง (Storage) ซึ่งต้องอาศัยการบริหารการจัดการ ห้อง การใช้เทคนิค เทคโนโลยีในการเก็บ , เครื่องมือและเครื่องทุนแรงประเภทต่างๆ เช่น รถยก ชั้นวางสินค้า , การควบคุมบรรจุภัณฑ์ ประการที่สาม การควบคุมทางด้านเอกสาร ห้องที่เกี่ยวกับรายงาน (Inventory Control) การเคลื่อนไหว การรับและการเบิก-จ่าย ที่เรียกว่า Inventory Report และ การควบคุมทางบัญชี ประการที่สี่ หน้าที่ในการส่งมอบและการกระจายสินค้า (Order Picking) ไม่ว่าจะส่งมอบสินค้าให้กับผู้ผลิต หรือการจัดส่งสินค้าให้ตรงกับความต้องการของผู้รับ

บทบาทหน้าที่ของคลังสินค้า

2.1.2.1 งานรับสินค้า งานรับสินค้าเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่จะต้องปฏิบัติในขณะที่สินค้าได้ส่งเข้ามายังคลังสินค้าเพื่อการจัดการเก็บรักษา การดำเนินกรรมวิธีในการแรกรับต่อสินค้าที่ถูกส่งเข้ามานั้นอย่างทันทีทันใดและถูกต้องแน่นอนย่อมมีความสำคัญต่อการดำเนินงานคลังสินค้าที่มีประสิทธิผล รายละเอียดของการปฏิบัติงานรับสินค้าย่อมผิดพลาดกันออกไป โดยขึ้นอยู่กับแบบสินค้า และแบบสิ่งของความหลากหลายในการเก็บรักษา สินค้าอาจได้รับเข้ามาจากแหล่งต่างกัน เช่น จากโรงงานผลิต การขนส่งสินค้ามายังคลังสินค้าอาจกระท่าด้วยيانพาหนะที่แตกต่างกัน ด้วยการบรรจุที่บ่อที่แตกต่างกัน สิ่งเหล่านี้ย่อมมีผลทำให้รายละเอียดในงานรับสินค้าแตกต่างกันออกไป การจัดทำเอกสารในการรับสินค้าและการดำเนินกรรมวิธีแรกรับที่รวดเร็วและถูกต้องแม่นยำมีความสำคัญและเป็นเรื่องจำเป็น กิจการคลังสินค้าในขั้นตอนการรับสินค้าเข้ามีงานย่อยที่ต้องปฏิบัติอีกดังนี้

ก การตรวจพิสูจน์ทราบเป็นการปฏิบัติเพื่อรับรองความถูกต้องในเรื่องของชื่อแบบ หมายเลข หรือข้อมูลอื่นๆ เพื่อสะดวกในการจัดส่งหรือจ่ายได้ถูกต้องตามความต้องการของผู้รับ

ข การตรวจสอบ จำนวนและคุณสมบัติของสินค้าที่จะได้รับเข้ามานั้นว่า ถูกต้องตามเอกสารหรือไม่

ค การตรวจแยกประเภทในสินค้าบางอย่างมีความจำเป็นต้องแยกประเภทเพื่อความสะดวกในการเก็บรักษา เช่น เป็นของดี ของชำรุด ของเก่า หรือของใหม่

2.1.2.2 งานจัดเก็บและเบิกจ่ายสินค้า การจัดเก็บ หมายถึง การขนย้ายสินค้าจากพื้นที่รับสินค้าเข้าไปยังตำแหน่งเก็บที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า และจัดวางสินค้านั้นไว้อย่างเป็นระเบียบรวมทั้งการบันทึกเอกสารเก็บรักษาที่เกี่ยวข้องเช่น บัตรตำแหน่งเก็บ ป้ายประจำของสินค้า ในขั้นตอนการจัดเก็บและเบิกจ่ายสินค้ามีงานย่อยที่ต้องปฏิบัติอีกดังนี้

ก การจัดเก็บสินค้ามีระบบการจัดเก็บสินค้าที่ปลอดภัยต่อการสูญหายหรือเสียหาย ต่อการสูญเสียอื่นๆ เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม

ข การตรวจสอบมีระบบการตรวจสอบ สุ่มตรวจหรือตรวจนับจำนวนสินค้าคงคลัง เพื่อให้เกิดความถูกต้องเป็นระยะๆ

ค การเบิกจ่ายมีระบบการเบิกจ่ายสินค้าคงคลังที่สามารถระบุและติดตามตัวผู้เกี่ยวข้องในการเบิกได้อย่างชัดเจน

2.1.3 การจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory Management) เกี่ยวข้องกับการควบคุมวัสดุ สิ่งของ สินค้าและวัตถุดิบให้มีการไหลลื่น การรับ การเก็บรักษา และการส่งมอบ ทั้งภายในองค์กร และระหว่างองค์กรในโซ่อุปทานโลจิสติกส์ สำหรับการจัดการคลังสินค้า (Warehouse Management) เป็นส่วนหนึ่งของหันทุนสินค้า จะเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่ให้สามารถสนับสนุนต่อกระบวนการรับสินค้า การเก็บรักษา การเบิกจ่าย หรือการกระจายส่งมอบสินค้า (Picking & Distribution)

2.2 ระบบการเงิน

2.2.1 ความหมายของค่าจ้างและเงินเดือน

ค่าจ้างและเงินเดือน หรือค่าตอบแทนหมายถึง รางวัลทั้งหมดที่องค์กรจ่ายให้กับพนักงานในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ ค่าจ้าง เงินเดือน โบนัส ค่านายหน้า สวัสดิการที่อยู่อาศัย การรักษาพยาบาล วันหยุด วันลา ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน และความก้าวหน้าในอาชีพซึ่งสัมพันธ์กันกับการปฏิบัติงาน คำว่า ค่าจ้าง (Wage) และเงินเดือน (Salary) นักวิชาการได้ให้ความหมายแตกต่างกัน ดังนี้

ค่าจ้าง หมายถึง เงินที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงเป็นค่าตอบแทนในการทำงานตามสัญญาจ้าง สำหรับระยะเวลาการทำงานปกติเป็นรายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน หรือระยะเวลาอื่น หรือจ่ายให้โดยคำนวนตามผลงานที่ลูกจ้างทำได้ในเวลาทำงานปกติของวันทำงาน และหมายรวมถึงเงินที่นายจ้างให้แก่ลูกจ้างในวันหยุดและวันที่ลูกจ้างมีได้ทำงาน แต่ลูกจ้างมีสิทธิ์ได้รับตามกฎหมาย

เงินเดือน หมายถึง เงินค่าตอบแทนการทำงานที่กำหนดให้เป็นรายเดือน รวมทั้งที่มีการกำหนดจ่ายเป็นรายเดือนจากเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินเดือน

2.2.2 ความหมายของการบริหารค่าตอบแทน

การบริหารค่าตอบแทน หมายถึง การพัฒนาเกณฑ์และนโยบายค่าตอบแทน ทำการออกแบบโครงสร้างการจ่ายค่าตอบแทน และวางแผนการจ่ายค่าตอบแทนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งมีการควบคุมกิจกรรมและค่าใช้จ่ายอย่างเหมาะสม ให้เกิดความเสมอภาคทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อตึงดึงดูดบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสมกับลักษณะงาน จูงใจพนักงานให้ปฏิบัติงาน ใช้ความรู้ ทักษะ และความสามารถอย่างเต็มที่ รักษาพนักงานที่ดีไว้กับองค์กรให้นานที่สุด

วัตถุประสงค์ของการบริหารค่าตอบแทน

2.2.2.1 เพื่อตึงดึงดูดบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถเข้าทำงาน หน่วยงานหรือองค์กรใดมีระดับการจ่ายค่าตอบแทนในรูปแบบต่างๆ สูงจะมีผู้สนใจสมัครเข้าทำงานจำนวนมาก ซึ่งเป็นโอกาสในการคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมกับงาน

2.2.2.2 เพื่อเป็นเครื่องจูงใจบุคลากรให้มีผลการปฏิบัติงานดีขึ้น ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพหากพนักงานได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรมเหมาะสมกับผลการปฏิบัติงาน

2.2.2.3 เพื่อรักษาพนักงานที่มีคุณภาพไว้ปฏิบัติงานในองค์กร ให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และลดอัตราการเข้าออกจากการงาน

2.2.2.4 เพื่อบริหารต้นทุนค่าใช้จ่าย การกำหนดครูปแบบ และหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนโดยคำนึงถึงความสามารถในการจ่ายของธุรกิจทำให้สามารถคุ้มค่าใช้จ่ายในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.2.5 เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง การกำหนดครูปแบบค่าตอบแทนและมีข้อตกลงร่วมกันจะสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นทั้ง 2 ฝ่าย

2.2.2.6 เพื่อให้องค์กรมีแนวทางการปฏิบัติงานการจ่ายค่าตอบแทนเป็นไปตามกฎหมายได้แก่ กฎหมายค่าจ้างขั้นต่ำ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานและพระราชบัญญัติประกันสังคม

2.2.2.7 เพื่อให้เกิดระบบการแลกเปลี่ยนที่เป็นธรรมทั้งด้านงานที่ปฏิบัติ การประเมินผลงาน ศักยภาพของพนักงานและมีความสามารถในการแข่งขัน ดึงดูดบุคคลภายนอก

2.3 โปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็ксเซล

2.3.1 ความหมายของโปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็ксเซล

โปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็ксเซล เป็นโปรแกรมตารางคำนวณ (Spread sheet) หรือที่เรามักเรียกติดปากว่า กระดาษคำนวนอิเลคทรอนิกส์ เป็นโปรแกรมที่ทำให้เราไม่ต้องไปใช้กระดาษทดเลขเหมือนในอดีตอีกต่อไป และด้วยเหตุผลที่ว่าโปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็ксเซลเป็นกระดาษคำนวน อิเลคทรอนิกส์ที่ใช้งานบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ ดังนั้นจึงมีการยึดหยุ่นในการใช้งานสูงมาก สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานคำนวนได้ทุกประเภท ไม่จำกัดสาขาวิชาชีพ โดยสามารถกำหนดสร้างสูตรคำนวนได้ตามต้องการ หรือจะใช้ฟังก์ชันที่มีอยู่ในโปรแกรมก็ได้ และที่สำคัญก็คือ สามารถเปลี่ยนแปลงตัวเลขได้รวดเร็ว

2.3.2 การเขียนโปรแกรมเพื่อทำงานร่วมกับฐานข้อมูล

2.3.2.1 ฐานข้อมูล ในชีวิตประจำวัน ชีวิตการทำงาน ต้องเกี่ยวพันกับข้อมูลมากมาย ตัวอย่างเช่น รายชื่อพนักงานในบริษัท รายรับ-รายจ่าย สถิติวันลาของพนักงาน ฯลฯ ทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นข้อมูลทั้งนั้น ฐานข้อมูลก็คือ ที่สำหรับเก็บข้อมูลเหล่านี้ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยสามารถนำมายังงานได้ง่าย

การเก็บข้อมูลในฐานข้อมูลนั้นสามารถแบ่งให้เป็นลำดับจากส่วนย่อยขึ้นมาได้เป็นดังนี้

1. พิลด์ (Field) หน่วยย่อยที่สุดของฐานข้อมูล เช่น ชื่อ , นามสกุล , วัน/เดือน/ปี เกิด ฯลฯ

2. เรคอร์ด (Record) ชุดข้อมูลที่เก็บที่สมพนธ์ เช่น เรคอร์ดของบุคลากรจะประกอบไปด้วยพิลด์ ชื่อ , นามสกุล , วันเดือนปีเกิด , ตำแหน่ง , วันบรรจุ , เงินเดือน ฯลฯ

3. เทเบิล (Table) ส่วนย่อยของฐานข้อมูลที่เก็บข้อมูลแต่ละเรคอร์ดไว้

4. ฐานข้อมูล (Database) ส่วนที่เก็บข้อมูลย่อยลงมาจากระบบฐานข้อมูล แต่ในบางกรณี เช่น ไฟล์ข้อมูลของโปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็ксเซล ก็ถือว่าเป็นฐานข้อมูลโดยในฐานข้อมูลจะแบ่งออกเป็นเทเบิล และฐานข้อมูลก็เก็บเทเบิลสัมพันธ์กันไว้ด้วยกัน เช่น ฐานข้อมูลบุคลากร ก็จะประกอบไปด้วย ข้อมูลบุคลากร ได้แก่ เทเบิลข้อมูลส่วนตัว เทเบิลข้อมูลการศึกษา เทเบิลประวัติการดำรงตำแหน่ง และอื่นๆ

5. ระบบฐานข้อมูล (Database System) ส่วนที่เก็บฐานข้อมูลไว้ด้วยกันส่วนใหญ่จะมีในระบบงานใหญ่ๆ ทำงานในรูปแบบ Client-Server บางครั้งจะเรียกว่า Database Server และมี software เป็นตัวจัดการฐานข้อมูล เช่น Oracle , SQL server , Postgre SQL , MySQL , Sybase ฯลฯ ในหนึ่งระบบฐานข้อมูลสามารถมี Database ได้หลาย Database ตามแต่ลักษณะการใช้งาน

2.4 โปรแกรมไมโครซอฟท์แอคเซส

โปรแกรมไมโครซอฟท์แอคเซส เป็นฐานข้อมูลที่ใช้มากที่สุดในขณะนี้ เนื่องจากสามารถจัดหามาใช้ได้โดยง่าย อีกทั้งราคาไม่แพง การทำงานของ ไมโครซอฟท์แอคเซส เช่น การทำงานกับฐานข้อมูลขนาดใหญ่ๆ ด้วยการแยกเป็นฐานข้อมูลย่อยๆ แต่สามารถเชื่อมการทำงานเข้าหากันในระหว่างฐานข้อมูล เช่นเดียวกับการเชื่อมเข้าหากันของตารางภายในฐานข้อมูลหนึ่งๆ หรือการทำงานกับฐานข้อมูลที่เป็นออบเจกต์ ทั้งแบบบันทึกด้วยมือหรือบันทึกจากการเขียนโปรแกรมเป็นต้น

2.5 ระบบฐานข้อมูล (Database System)

2.5.1 ระบบแฟ้มข้อมูล (File – Based system)

การจัดเก็บข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ นอกจากจะสามารถจัดเก็บข้อมูลได้ในปริมาณมาก แล้ว ยังทำให้การจัดเก็บข้อมูลเหล่านั้นถูกเป็นระบบระเบียบ รวมทั้งการค้นคว้าหาข้อมูลที่มีความรวดเร็วและสามารถเรียกดูข้อมูลที่ต้องการได้ทันที

วิธีการจัดเก็บแฟ้มข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ในยุคแรกๆ นั้นยังมีรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลคล้ายคลึงกับการจัดเก็บเอกสารต่างๆ ด้วยมือ เพียงแต่ต่างกันตรงที่ข้อมูลที่จัดเก็บนั้นถูกจัดเก็บลงในคอมพิวเตอร์ แต่ละส่วนงานหรือแต่ละแผนกต่างก็มีข้อมูลจัดเก็บเป็นของตนเอง ก็จะเป็นการยากสำหรับการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้โดยตรง ดังนั้นโปรแกรมเมอร์จึงจำเป็นต้องทำการเขียนโปรแกรมด้วยการนำข้อมูลที่เก็บแยกจากกันนั้นมาประมวลผลร่วมกันในแฟ้มขั้วเครื่อง

2.5.1.1 ข้อจำกัดของวิธีแฟ้มข้อมูล (Limitations of the File – Based approach)

ก. ข้อมูลมีการเก็บแยกออกจากกัน (separation and isolation of data)

ทราบได้ก็ตามหากข้อมูลมีการจัดเก็บแยกออกจากกัน แต่ละส่วนงานหรือแต่ละแผนกต่างก็มีข้อมูลจัดเก็บเป็นของตนเอง ก็จะเป็นการยากสำหรับการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้โดยตรง ดังนั้นโปรแกรมเมอร์จึงจำเป็นต้องทำการเขียนโปรแกรมด้วยการนำข้อมูลที่เก็บแยกจากกันนั้นมาประมวลผลร่วมกันในแฟ้มขั้วเครื่อง

ข. ข้อมูลมีความซ้ำซ้อน (duplication of data/data redundancy)

จากปัญหาความซ้ำซ้อนของข้อมูลซุ่มเดียวกันเก็บอยู่ในหลายแฟ้มข้อมูล ก่อให้เกิดความผิดพลาดในข้อมูล (data anomalies) 3 ลักษณะ ดังนี้

ข.1 ข้อผิดพลาดจากการเพิ่มข้อมูล (insertion anomalies)

ข.2 ข้อผิดพลาดจากการลบข้อมูล (deletion anomalies)

ข.3 ข้อผิดพลาดจากการเปลี่ยนแปลงข้อมูล(modification anomalies)

ค. ข้อมูลมีความขึ้นต่อกัน (data dependence)

เนื่องจากโครงสร้างทางกายภาพและการจัดเก็บข้อมูลถูกกำหนดขึ้นโดยการเขียนโปรแกรมประยุกต์ (application program) ดังนั้น หากมีการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของข้อมูลจะเป็นสิ่งที่ยุ่งยากมาก

๑. มีรูปแบบที่ไม่ตรงกัน (incompatible file formats)

เมื่อโครงสร้างข้อมูลถูกตั้ง (embedded) ด้วยโปรแกรมประยุกต์ โครงสร้างข้อมูลจะขึ้นอยู่กับภาษาของโปรแกรมประยุกต์นั้น เช่น โครงสร้างข้อมูลที่ถูกสร้างด้วยภาษา COBOL อาจมีความแตกต่างจากโครงสร้างของไฟล์ข้อมูลที่สร้างขึ้นด้วยภาษา C และเป็นการยากสำหรับการนำไฟล์หั้งสองมาประมวลผลร่วมกัน

จ.รายงานต่างๆ ถูกกำหนดไว้อย่างจำกัด (fixed queries/proliferation of application program)

ระบบแฟ้มข้อมูล มีความขึ้นอยู่กับโปรแกรมประยุกต์เป็นอย่างมาก เนื่องจากรายงาน หรือคิวเรียร์ (queries) ถูกเขียนโดยโปรแกรมเมอร์ และถูกกำหนดครูปแบบรวมทั้งรายงานต่างๆ ที่แน่นอนลงในโปรแกรมเรียบร้อยแล้ว ดังนั้นหากผู้ใช้งานต้องการรายงานเพิ่มเติมก็จำเป็นต้องว่าจ้างโปรแกรมเมอร์ให้เขียนโปรแกรมใหม่ นั่นหมายถึงต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่ม

2.5.2 ฐานข้อมูล

ฐานข้อมูล หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันไว้ด้วยกัน โดยมีระบบจัดการฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อการจัดเก็บข้อมูลและเรียกใช้งานข้อมูลที่ทันสมัยได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ข้อมูลที่ถูกเก็บอยู่ในฐานข้อมูลประกอบด้วยสองส่วนคือ

2.5.2.1 ข้อมูลที่ผู้ใช้งานสามารถนำไปประมวลผล (End user data)

2.5.2.2 คำอธิบายข้อมูล (metadata) ที่ใช้อธิบายโครงสร้างและความสัมพันธ์ของข้อมูล ในฐานข้อมูล

ปกติแล้วข้อมูลหรือแฟ้มข้อมูลจะเป็นแฟ้มข้อมูลที่ถูกจัดเก็บแบบกระจายไปตามหน่วยงานหรือแผนกต่างๆ ทั่วไป แต่ละแผนกต่างก็มีกระบวนการจัดแฟ้มข้อมูลเป็นของตนเอง แต่แนวคิดของฐานข้อมูลจะตรงกันข้ามกับวิธีแฟ้มข้อมูล โดยฐานข้อมูลจะเป็นแหล่งหรือศูนย์รวมของข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน มีกระบวนการจัดการหมวดหมู่ของข้อมูลที่มีแบบแผนซึ่งก่อให้เกิดฐานข้อมูลที่เป็นแหล่งรวมข้อมูลจากแผนกต่างๆ และถูกจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบภายในฐานข้อมูลชุดเดียวกัน ผู้ใช้งานต่างๆ ในแต่ละแผนกสามารถใช้ข้อมูลส่วนกลางนี้เพื่อนำไปประมวลผลร่วมกันได้ และสนับสนุนการใช้ฐานข้อมูลร่วมกันทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนในข้อมูล

2.5.3 ระบบการจัดการฐานข้อมูล (Database Management System : DBMS)

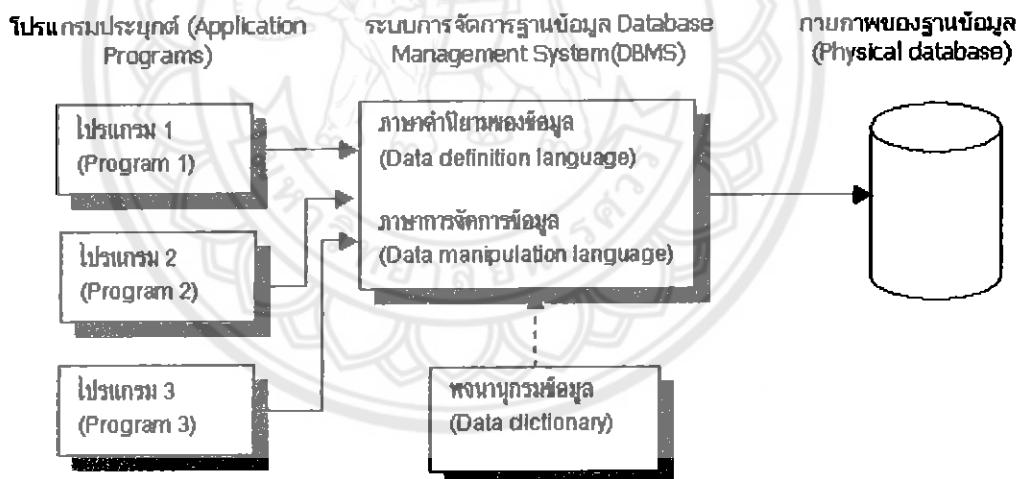
ระบบการจัดการฐานข้อมูล หรือมักเรียกว่าๆ ว่า DBMS คือโปรแกรมที่ใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการฐานข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยฟังก์ชันหน้าที่ต่างๆ ในการจัดการกับข้อมูล รวมทั้งภาษาที่ใช้ทำงานกับข้อมูล โดยมักจะใช้ภาษา SQL ในการตัดต่อระหว่างกันกับ เพื่อให้สามารถทำการกำหนดการสร้างการเรียกดู การบำรุงรักษาฐานข้อมูล รวมทั้งการจัดการควบคุมการเข้าถึงฐานข้อมูล ซึ่งถือเป็นการป้องกันความปลอดภัยในฐานข้อมูล เพื่อป้องกันมิให้ผู้ที่ไม่มีสิทธิการใช้งานเข้ามาละเมิดข้อมูลในฐานข้อมูลที่เป็นศูนย์กลางได้ นอกจากนี้ DBMS ยังมีหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยของข้อมูล การสำรองข้อมูล และการเรียกคืนข้อมูลในกรณีที่ข้อมูลเกิดความเสียหาย

ระบบการจัดการฐานข้อมูลมีส่วนประกอบสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่

2.5.3.1 ภาษาคำนิยามของข้อมูล [Data Definition Language (DDL)] ในส่วนนี้ จะกล่าวถึงส่วนประกอบของระบบการจัดการฐาน ข้อมูลว่าข้อมูลแต่ละส่วนประกอบด้วยอะไรบ้าง (Data element) ในฐานข้อมูลซึ่งเป็นภาษาทางการที่นักเขียนโปรแกรมใช้ในการ สร้างเนื้อหาข้อมูล และโครงสร้างข้อมูลก่อนที่ข้อมูลดังกล่าวจะถูกแปลงเป็นแบบฟอร์มที่ต้องการของโปรแกรมประยุกต์ หรือในส่วนของ DDL จะประกอบด้วยคำสั่งที่ใช้ในการกำหนดโครงสร้างข้อมูลว่ามีคอลัมน์อะไร แต่ ละคอลัมน์เก็บข้อมูลประเภทใด รวมถึงการเพิ่มคอลัมน์ การกำหนดดังนี้ เป็นต้น

2.5.3.2 ภาษาการจัดการฐานข้อมูล (Data Manipulation Language (DML)) เป็น ภาษาเฉพาะที่ใช้ในการจัดการระบบฐานข้อมูล ซึ่งอาจจะเป็นการเชื่อมโปรแกรมภาษาในยุคที่สาม และยุคที่สี่เข้าด้วยกันเพื่อจัดการข้อมูลในฐานข้อมูล ภาษาที่มักจะประกอบด้วยคำ สิ่งที่อนุญาตให้ผู้ใช้ สามารถสร้างโปรแกรมพิเศษขึ้นมา รวมถึงข้อมูลต่างๆ ในปัจจุบันที่นิยมใช้ ได้แก่ ภาษา SQL (Structure Query Language) แต่ถ้าหากเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ DBMS มักจะสร้าง ด้วยภาษาโอบอล (COBOL language) ภาษาฟอร์tran (FORTRAN) และภาษาอื่นในยุคที่สาม

2.5.3.3 พจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary) เป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บและการ จัดข้อมูลสำหรับการนำร่องรักษาในฐานข้อมูล โดยพจนานุกรมจะมีการกำหนดชื่อของสิ่งต่างๆ (Entity) และระบุไว้ในโปรแกรมฐานข้อมูล เช่น ชื่อของฟิลด์ ชื่อของโปรแกรมที่ใช้รายละเอียดของข้อมูล ผู้มี สิทธิใช้และผู้ที่รับผิดชอบ แสดงส่วนประกอบของระบบการจัดการฐานข้อมูล

รูปที่ 2.1 แสดงส่วนประกอบของระบบการจัดการฐานข้อมูล

ที่มา : ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ [Management Information Systems (MIS)]

ฉบับมาตรฐาน. บริษัท อิริยะพิลเม และไซเท็กซ์ จำกัด 2541:116

2.5.3.1 ส่วนประกอบของสภาพแวดล้อมระบบการจัดการฐานข้อมูล(components of the DBMS Environment) สามารถแยกส่วนประกอบหลักๆ ได้ 5 ส่วน ประกอบด้วย

ก. ฮาร์ดแวร์ (Hardware)

ฮาร์ดแวร์ในที่นี้หมายถึง คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์รอบข้าง (peripherals) โดย DBMS และแอปพลิเคชันจะเกี่ยวข้องกับฮาร์ดแวร์ที่ใช้งานด้วย ฮาร์ดแวร์ที่จะนำมาใช้งานกับ DBMS นั้นสามารถเป็นได้ทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลที่ใช้งานคนเดียว แม้แต่เครื่องคอมพิวเตอร์ มินิคอมพิวเตอร์ รวมทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกันเป็นเครือข่าย ซึ่ง ฮาร์ดแวร์ตั้งกล่าวจะเป็นรูปแบบใดก็ขึ้นอยู่กับความต้องการขององค์กรหรือหน่วยงานเป็นหลัก

ข. ซอฟท์แวร์ (Software)

ซอฟท์แวร์ในที่นี้หมายถึง ระบบปฏิบัติการ (operating system) ซอฟท์แวร์การจัดการฐานข้อมูลรวมทั้งแอปพลิเคชันโปรแกรมและโปรแกรมยูทิลิตี้ต่างๆ ซึ่งอาจมีส่วนเพิ่มในเรื่องของระบบเครือข่ายในกรณีต้องการ DBMS ที่ทำงานบนระบบเครือข่าย

ค. ข้อมูล (Data)

ข้อมูลของระบบงานสมัยใหม่จะถูกจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูล ข้อมูลที่เล็กที่สุดภายในฐานข้อมูล คือ บิต (bit - binary Digit) ซึ่งเป็นหน่วยข้อมูลพื้นฐานที่เก็บอยู่ในหน่วยความจำภายในคอมพิวเตอร์

ง. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure)

คือขั้นตอนปฏิบัติการงานที่เกี่ยวข้องกับชุดคำสั่ง (instruction) กฎเกณฑ์ในการออกแบบและการใช้งานฐานข้อมูล ผู้ใช้งานจะจัดการกับฐานข้อมูลตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ได้กำหนดไว้ในคุณภาพหรือเอกสารว่าจะใช้งานหรือส่งให้ระบบทำงานได้อย่างไร

จ. บุคลากร (People)

บุคลากรที่ข้องเกี่ยวกับระบบนี้จะประกอบด้วยบุคลากรที่มีหน้าที่ในการจัดการฐานข้อมูลต่างๆ กัน เช่น ผู้บริหาร ข้อมูลและฐานข้อมูล (Data and database administrators) นักออกแบบฐานข้อมูล (Database designers) นักเขียนโปรแกรมประยุกต์ (Application programmers) และผู้ใช้งาน (end users)

2.5.4 สถาปัตยกรรมมาตรฐานของระบบฐานข้อมูล

สถาปัตยกรรมฐานข้อมูลเป็นแนวคิดที่แสดงถึงโครงสร้างของระบบฐานข้อมูล สถาปัตยกรรมฐานข้อมูลจะถูกแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

2.5.4.1 ระดับภายนอก (External level)

ระดับภายนอกเป็นมุมมองของผู้ใช้ฐานข้อมูล ในระดับนี้จะอธิบายส่วนของฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานของผู้ใช้แต่ละคน

ระดับภายนอก ประกอบด้วย มุมมองภายนอกต่าง ๆ ที่แตกต่างกันของฐานข้อมูล ซึ่งแต่ละมุมมองนั้นก็จะประกอบด้วยข้อมูลในลักษณะที่แต่ละคนสนใจหรือเกี่ยวข้องกับงานของตน นอกจ้านี้แต่ละมุมมองก็อาจจะมีการนำเสนอข้อมูลเดียวกันในลักษณะที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น มุมมองของผู้ใช้คนหนึ่งแสดงข้อมูลวันที่ในรูปแบบ วัน, เดือน, ปี ในขณะที่อีกมุมมองของผู้ใช้อีกคนแสดงข้อมูลเดียวกันในรูปแบบ ปี, เดือน, วัน บางมุมมองก็อาจมีข้อมูลที่ได้จากข้อมูลอื่นหรือคำนวณจากข้อมูลอื่น โดยที่ข้อมูลนั้นไม่จำเป็นต้องเก็บไว้ในฐานข้อมูลแต่จะสร้างขึ้นเมื่อต้องการใช้งานเท่านั้น ตัวอย่างเช่น ข้อมูลอายุ เป็นข้อมูลที่คำนวณได้จาก วันเกิด ซึ่งข้อมูลอายุนี้ไม่จำเป็นต้องเก็บไว้ในฐานข้อมูล

2.5.4.2 ระดับแนวคิด (conceptual level)

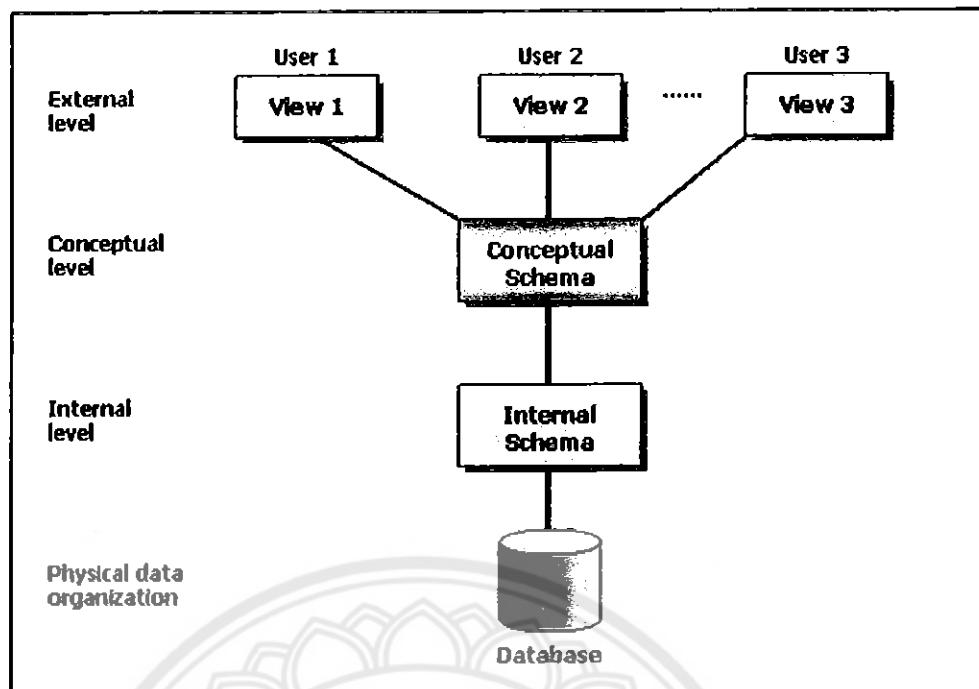
ระดับแนวคิดเป็นมุมมองโดยรวมของฐานข้อมูล ในระดับนี้อธิบายไว้ว่ามีข้อมูลอะไรที่เก็บไว้ในฐานข้อมูลและมีความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลอย่างไร ระดับแนวคิดนี้เป็นระดับทรงกลากรของสถาปัตยกรรม 3 ระดับ ในระดับนี้ประกอบไปด้วยโครงสร้างทางตรรกะของฐานข้อมูลที่มองโดยผู้บริหารข้อมูล (DBA) เป็นมุมมองโดยรวมของข้อมูลทั้งหมด ซึ่งจะเป็นอิสระจากการจัดเก็บข้อมูล ในระดับแนวคิดนี้จะแสดง

1. เอนทิตี้และแอ็ฟทรีบิวท์ทั้งหมด และความสัมพันธ์ระหว่างกัน
2. ข้อบังคับของข้อมูล
3. ข้อมูลที่อธิบายข้อมูลของฐานข้อมูล
4. ข้อมูลในการรักษาความปลอดภัยและความคงสภาพ

ระดับแนวคิดนี้จะรองรับมุมมองภายนอกแต่ละมุมมองโดยข้อมูลภายในฐานข้อมูลที่จะแสดงผ่านมุมมองภายนอกจะต้องผ่านระดับแนวคิด แต่ในระดับแนวคิดนี้ไม่ได้เก็บรายละเอียดในการจัดเก็บข้อมูล ตัวอย่างเช่น การอธิบายเอนทิตี้และแอ็ฟทรีบิวท์จะอธิบายถึงชนิดข้อมูล เช่น integer, real, character เป็นต้น และขนาด (ขนาดสูงสุดที่สามารถเก็บข้อมูลได้) แต่ไม่ขึ้นกับข้อจำกัดในการจัดเก็บข้อมูล

2.5.4.3 ระดับภายใน (Internal level)

ระดับภายในเป็นระดับที่เกี่ยวข้องกับ การจัดเก็บข้อมูลในระดับพิสิคอล (physical) ว่ามีรูปแบบโครงสร้างข้อมูลจัดเก็บอย่างไร (how) ในฐานข้อมูล เช่น โครงสร้างข้อมูลเป็นแบบเรียงลำดับด้วย (index) บีทรี (B-tree) หรือพอยเนอร์ (pointer)

รูปที่ 2.2 แสดงสถาปัตยกรรม 3 ระดับของ ANSI/SPARC

ที่มา : Business Information System (2009)

<http://pratyaroom.blogspot.com/2009/12/database-architecture.html>

2.5.5 การออกแบบฐานข้อมูลในรูปแบบบรรทัดฐาน

การออกแบบฐานข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบบรรทัดฐาน (Normalization) ซึ่งเป็นวิธีการที่สำคัญมาก ถือเป็นหัวใจของระบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ เพราะถ้าทำได้ถูกต้องจะส่งผลให้ระบบฐานข้อมูล ถูกต้องตามหลักการและได้รับประโยชน์สูงสุน

2.5.5.1 ความหมายของรูปแบบบรรทัดฐาน

การทำตารางข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบบรรทัดฐาน (Normalization) หมายถึง การออกแบบตาราง (Relation) ให้เป็นรูปแบบบรรทัดฐาน คือ มีความเป็นปกติไม่เกิดปัญหา ข้อมูลขัดแย้ง (Inconsistency) ในที่เก็บต่างๆ ปัญหาการเพิ่ม – ปรับปรุงและลบข้อมูล (Insert, Update and Delete Anomalies) ตลอดจนช่วยลดเนื้อที่ในการจัดเก็บข้อมูลให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ รูปแบบบรรทัดฐานมีต่างๆ ระดับดังนี้

- ก. รูปแบบบรรทัดฐานขั้นที่ 1 (First Normal Form : 1NF)
- ข. รูปแบบบรรทัดฐานขั้นที่ 2 (Second Normal Form : 2NF)
- ค. รูปแบบบรรทัดฐานขั้นที่ 3 (Third Normal Form : 3NF)
- ง. รูปแบบบรรทัดฐานขั้นที่ 4 (Fourth Normal Form : 4NF)
- จ. รูปแบบบรรทัดฐานขั้นที่ 5 (Fifth Normal Form : 5NF)

2.5.6 การออกแบบฐานข้อมูล (Database Design)

เครื่องมือสำหรับออกแบบฐานข้อมูล คือ Entity-Relationship Diagram (ER-Model) เป็นแบบจำลองข้อมูล (data model) ซึ่งเป็นแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง дан่ที่และแอฟฟิบิวท์ และต้องนำมาทำ成อร์มัลไลเซชั่นปรับปรุงให้เป็นรหัตฐานเพื่อความถูกต้องของข้อมูล เมื่อมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

2.5.6.1 แบบจำลองข้อมูลอีอาร์โมเดล Entity-Relationship Diagram (ER-Model)

ระบบฐานข้อมูลที่ใช้กันอยู่ ในปัจจุบันคือ ฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ (relational database) และฐานข้อมูลเชิงวัตถุ (object-oriented database) และแบบผสมของฐานข้อมูล เชิงวัตถุ-สัมพันธ์ (hybrid object-relational DBMS) การออกแบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ จะเกี่ยวข้องกับเอนทิตี้ (entity) และทริบิวท์ (attribute) และความสัมพันธ์ของเอนทิตี้ (relationships) ตัวแบบจำลองข้อมูล (data model) ที่ใช้ คือ อีอาร์ดี การออกแบบฐานข้อมูลโดยอีอาร์ดีจะแสดงแบบจำลองข้อมูลซึ่งแสดงให้เห็นในระดับแนวคิด (conceptual design) คือเอนทิตี้ และแอฟฟิบิวท์ และข้อมูลเหล่านั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร โดยในขั้นวิเคราะห์ยังไม่ได้ดำเนินถึงความซ้ำซ้อนของข้อมูล ER – model เป็นเครื่องมือแบบจำลองประกอบด้วย

ก. เอนทิตี้ (entity) หมายถึง คน สถานที่ สิ่งของ หรือเหตุการณ์ ใน ER – model ใช้สัญลักษณ์รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าแทนหนึ่งเอนทิตี้ โดยใช้ชื่อเอนทิตินั้นๆ กำกับอยู่ภายใน

ข. แอฟฟิบิวท์ (Attribute) ซึ่งเป็นคุณลักษณะพิเศษหรือ特征ของ เอนทิตี้ที่ต้องการจัดเก็บในฐานข้อมูล

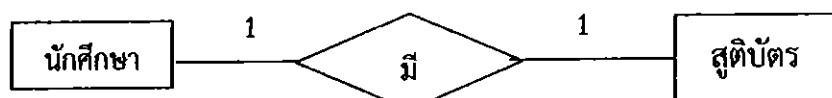
ตัวอย่าง Entity นักศึกษา ประกอบด้วย Attribute หรือสิ่งที่บ่งบอกคุณสมบัติของนักศึกษา ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงตัวอย่าง Entity

Entity	Attribute
นักศึกษา	รหัสนักศึกษา,ชื่อ,นามสกุล,ที่อยู่,เบอร์โทรศัพท์
วิชา	รหัสวิชา,ชื่อวิชา,จำนวนหน่วยกิต
บัตรประชาชน	หมายเลขบัตรประชาชน,ชื่อ,นามสกุล,วันเดือนปีเกิด, ภูมิลำเนา,วันที่ออกบัตร,วันที่บัตรหมดอายุ

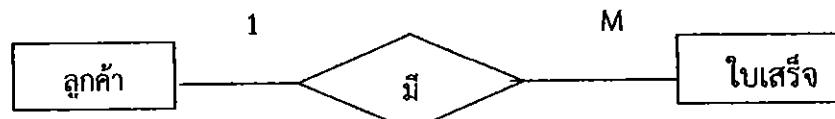
ค. ความสัมพันธ์ (Relationship) แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ

ค.1 One-to-One (1:1)

รูปที่ 2.3 แสดงความสัมพันธ์แบบ One-to-One

ค.2 One-to-Many (1:M)

รูปที่ 2.4 แสดงความสัมพันธ์แบบ One-to-Many

ค.3 Many-to-Many (M:M)

รูปที่ 2.5 แสดงความสัมพันธ์แบบ Many-to-Many

ตารางที่ 2.2 แสดงสัญลักษณ์ที่ใช้ใน Entity-Relationship Diagram (ER-Model)

สัญลักษณ์	ความหมาย
□	ແອນທີ່
◇	ຄວາມສັມພັນົງ
○	ແອທິບິວໍາ
○ — ○	ຄື່ຍ໌ຫລັກ

ก. คື່ຍ໌ (Key) ແບ່ງອອກເປັນ

- ก.1 คື່ຍ໌ຫລັກ (Primary Key) ເປັນພິລົດທີ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງພິລົດ ສິ່ງໄໝ້ຫຼັກນີ້ ອີ່ງກຳນົດ ອີ່ງມີຫຼັກນີ້ ອີ່ງມີຫຼັກນີ້
- ก.2 คື່ຍ໌ຮອງ (Secondary Key) ເປັນເໜີມອືນຄື່ຍ໌ຫລັກແຕ່ສາມາດຊ້າກັນໄດ້
- ก.3 คື່ຍື້ໃຫ້ເລືອກ (Candidate Key) ພິລົດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງພິລົດຜົນເພື່ອໃໝ່ເປັນຄື່ຍ໌ຫລັກ
- ก.4 คື່ຍ໌ທ່າງລັກນະ (Foreign Key) ເປັນພິລົດໃນຕາງໜີ້ທີ່ຕ້ອງທຽບກັບຄ່າຂອງຄື່ຍ໌ຫລັກໃນອັກຕາງໜີ້ເພື່ອສ້າງຄວາມສັມພັນົງຮວ່າງສອງຕາງ

2.5.7 Data Dictionary

เป็นแหล่งเก็บรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับระบบที่เป็นอยู่ ได้แก่ ชื่อ ลักษณะ ชื่อเล่น เนื้อหา องค์ประกอบต่างๆ รวมถึงการระบุกระบวนการต่างๆ ที่มีการใช้ข้อมูลหรือต้องการอ้างถึง ข่าวสาร ซึ่งรายละเอียดต่างๆ เหล่านี้จะถูกใช้เป็นองค์ประกอบสำคัญระหว่างการออกแบบฐานข้อมูล ของระบบ

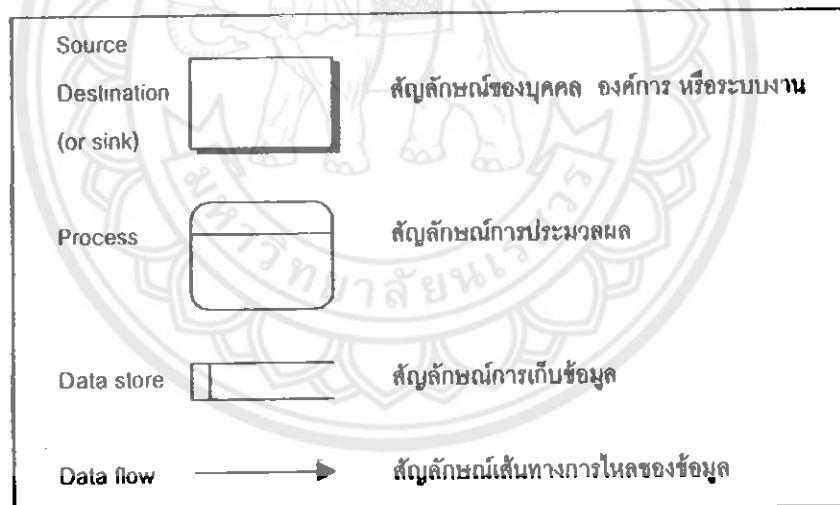
2.5.8 แผนภาพชั้นความสำคัญ (Process Hierarchy Chart)

เป็นการแบ่งลักษณะของกิจกรรมโดยแบ่งตามความสำคัญเป็นลำดับชั้นในลักษณะ ของ sub set ไม่ควรนำเอารายละเอียดที่ต่างความสำคัญไว้ในลำดับเดียวกัน เนื่องจากจะทำให้สับสน ในการเขียนแผนภาพเหลาข้อมูล

2.5.9 แผนภาพการไหลของข้อมูล (Data Flow Diagram)

แผนภาพการไหลของข้อมูล (Data Flow Diagram) คือการนำเสนอแผนภาพมา แสดง Process การทำงานของระบบว่ามีข้อมูลอะไรที่เกี่ยวข้องบ้าง แผนภาพการไหลของข้อมูล สามารถบอกได้ว่า ข้อมูลนั้นมาจากไหน ข้อมูลจะไปที่ใด ข้อมูลถูกเก็บไว้ที่ไหน เกิดเหตุการณ์ใดบ้าง กับข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนแผนภาพการไหลของข้อมูล

รูปที่ 2.6 แสดงสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนแผนภาพการไหลของข้อมูล
ที่มา : วิธีการเขียน Data Flow Diagram (sci.feu.ac.th/boonrit/SA/S_3.ppt)

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้จัดทำการวิจัยครั้งนี้ได้รวบรวมรายละเอียดบางส่วนเกี่ยวกับงานวิจัยที่ผ่านมา โดยมีรายละเอียดการวิจัยดังต่อไปนี้

ชเนศร์ โชติธรรม Hera ได้จัดทำการวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาโปรแกรมจัดการคงคลังในร้านขายยา กรณีศึกษา ร้านยา Narth จังหวัดพิษณุโลก (The Development of Inventory Program for Drugs Store) โดยมีวัตถุประสงค์ จัดทำโปรแกรมที่ใช้จัดเก็บข้อมูลของยาภายในร้าน เพื่อช่วยลดเวลาในการค้นหา และสามารถเรียกดูข้อมูลจากหมวดหมู่ที่ต้องการได้ ซึ่งสะดวกกว่าการค้นหาจากเอกสาร อีกทั้งยังสามารถคำนวณการสั่งซื้อที่เหมาะสมกับความต้องการซึ่งลดค่าใช้จ่ายในการสั่งเพื่อสินค้าเกินความต้องการภายในร้าน โดยใช้โปรแกรม ในโทรศัพท์แอคเซส (Microsoft Access) และวิชวลเบสิก (Visual Basic)

อรพรรณ บังเงิน และปรานอม เหล่าแก้วก่อง ได้จัดทำการวิจัยเกี่ยวกับ การจัดระบบการจัดเก็บและการเบิกจ่ายอะไหล่ในการซ่อมบำรุง กรณีศึกษา ห้างหุ้นส่วนจำกัด ล้านหอยหินอ่อน (Improved Spare Part Inventory Management) โดยใช้ ในโทรศัพท์แอคเซส (Microsoft Excel) เข้ามาช่วยในการจัดเก็บและการบันทึก รายการอะไหล่ รวมถึงการทำหน้าป้ายบ่งชี้ตำแหน่ง ในการจัดเก็บอะไหล่หน้าชั้นวาง โดยคำนึงถึงปริมาณที่จัดเก็บ ความถี่ในการใช้งานและปริมาณหน้าหนักของอะไหล่

ณิตรรา ศุภาราพิทย์, อุนกพ ตั้งเกียรติระกูล และสาวิตรี ศิริวัฒน์ ได้จัดทำการวิจัยเกี่ยวกับ การจัดการวัสดุคงคลังสำหรับกิจการค้าวัสดุก่อสร้าง กรณีศึกษา ร้านโซคิวพนา (Inventory management for construction material store) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมช่วยในการจัดการวัสดุคงคลังและระบบเอกสารสำหรับกิจการค้าวัสดุก่อสร้าง เพื่อให้การจัดการวัสดุคงคลังมีประสิทธิภาพในด้าน การตรวจสอบ การตรวจสอบ การจัดเก็บ การเบิกจ่าย โดยปรับปรุงระบบการให้ผลของเอกสารและออกแบบฟอร์มต่างๆ เพื่อใช้ในการควบคุมการปฏิบัติงานและทวนสอบกับข้อมูลที่ได้จากโปรแกรม โดยใช้โปรแกรมวิชวลเบสิก 6.0 (Visual Basic 6.0) ในการสร้างส่วนการติดต่อบอกโปรแกรมกับผู้ใช้งาน และ ในโทรศัพท์แอคเซส 2000 (Microsoft Access 2000) ถูกนำมาใช้ในการสร้างฐานข้อมูล

จักรภพ เกษธุรรณ และสุธาสินี วรรณศิลป์ ได้จัดทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงระบบควบคุมวัสดุคงคลัง ของภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (Development and Improvement of Inventory control system) โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อพัฒนาปรับปรุงระบบควบคุมวัสดุคงคลังของภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ ให้มีประสิทธิภาพ ในด้านการตรวจสอบ การจัดเก็บ การเบิกจ่าย การตรวจสอบนับ ตรวจสอบ และทำให้เกิดความสะดวกในการดำเนินงานด้านต่างๆมากขึ้น โดยการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหาร และเขียนโปรแกรมแมcro เอกเซล (Macro excel) ภายใต้ ในโทรศัพท์แอคเซส (Microsoft Excel) ทำให้ได้ระบบใหม่ที่เพิ่มประสิทธิภาพในการค้นหาข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลให้เป็นระเบียบ รวมทั้งโปรแกรมควบคุมระบบวัสดุคงคลัง สามารถพิมพ์ข้อมูล และแสดงข้อมูลทางจอแสดงผลได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

บทที่ 3

วิธีการดำเนินโครงการ

3.1 รวบรวมข้อมูลพนักงานรายบุคคล

เนื่องด้วย ฝ่ายบุคคลของบริษัทเป็นผู้ให้ข้อมูลของพนักงานเป็นกรณีศึกษา ซึ่งข้อมูลที่ได้ประกอบไปด้วย

- 3.1.1 ข้อมูลพนักงานรายบุคคล
- 3.1.2 ข้อมูลชั่วโมงการทำงานของพนักงานรายบุคคล
- 3.1.3 ข้อมูลเงินเดือนของพนักงานรายบุคคล

3.2 รวบรวมข้อมูลด้านสินค้าคงคลัง

เนื่องด้วย ฝ่ายจัดเก็บและตรวจสอบสินค้าของบริษัทเป็นผู้ให้ข้อมูลด้านสินค้าคงคลังเป็นกรณีศึกษา ข้อมูลที่ได้ประกอบไปด้วย

- 3.2.1 ข้อมูลรายการสินค้าคงคลัง
- 3.2.2 ข้อมูลการเบิก - จ่ายสินค้า
- 3.2.3 ข้อมูลการสั่งซื้อ
- 3.2.4 ข้อมูลการรับสินค้า

3.3 ระบบฐานข้อมูลในการจัดการระบบทางการเงินและระบบคลังสินค้า

นำข้อมูลจากข้อมูลความต้องการใช้งานข้อมูลของผู้ใช้มาดำเนินการสร้างบรรทัดฐานออกแบบฐานข้อมูลด้วย Entity – Relationship Model (ER - Model)

เมื่อสร้างบรรทัดฐานและออกแบบฐานข้อมูลแล้ว นำฐานข้อมูลมาดำเนินการกำหนดโครงสร้างของ Relation เริ่มต้นของฐานข้อมูล โดยนำเอาความต้องการของผู้ใช้ฐานข้อมูลมากำหนดโครงสร้างเริ่มต้น โดยกำหนด Entity หลักเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลในแต่ละส่วนเข้าด้วยกัน

นำฐานข้อมูลที่กำหนด Entity และมากำหนด Property ของแต่ละ Entity

3.4 การออกแบบ Data Dictionary

ทำการแปลงข้อมูลใน ER - Model ให้อยู่ในรูปแบบของตาราง พิริยมกำหนดชนิดของข้อมูลตามลักษณะการใช้งานข้อมูลจริง

3.5 การออกแบบ Process Hierarchy Chart

นำข้อมูลจาก Entity – Relationship Model (ER - Model) มาสร้างให้อยู่ในรูปแบบของโครงสร้างข้อมูลลำดับชั้น

3.6 การออกแบบ Data Flow Diagram

นำข้อมูลจาก Process Hierarchy Chart มาสร้างในรูปแบบความสัมพันธ์การไหลของข้อมูลในระบบฐานข้อมูล ว่าข้อมูลมีการไหลอย่างไร

3.7 สร้างระบบฐานข้อมูลและสร้างโปรแกรมเพื่อช่วยควบคุมระบบทางการเงินและระบบคลังสินค้า

3.7.1 การสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อจัดเก็บข้อมูลที่ได้มาทั้งหมด และได้ทำการลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลแล้ว มาจัดเก็บเป็นไฟล์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์แอคเซส

3.7.2 การแสดงรายงานการเบิก – จ่าย จะถูกเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับข้อมูลจากโปรแกรมไมโครซอฟท์แอคเซส แล้วทำการแสดงผลดังกล่าวในโปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็กเซล

3.8 ทดสอบการใช้งานโปรแกรม

เพื่อทดสอบการทำงานของโปรแกรมในด้านของความถูกต้องของข้อมูล ระหว่างการใช้งานโดยดำเนินการจัดเตรียมข้อมูลและป้อนข้อมูลลงสู่ระบบฐานข้อมูล ทดสอบระบบการเบิก-จ่ายวัสดุ การตัดสินค้าคงคลังรวมถึงระบบทางการเงิน

3.9 ปรับปรุงการใช้งานโปรแกรม

เมื่อเราทำโปรแกรมสำเร็จไปทดสอบการใช้งานกับทางบริษัทแล้ว ทางบริษัทมีความเห็นว่า โปรแกรมดังกล่าวยังมีการใช้งานบางส่วนที่ไม่ตรงกับความต้องการใช้งานจริงอยู่ จึงได้ทำการแก้ไขให้ตรงกับความต้องการของทางบริษัท

3.10 จัดทำคู่มือการใช้งานโปรแกรม

จัดทำคู่มือการใช้งานโปรแกรม เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจการทำงานของระบบฐานข้อมูล สามารถใช้งานได้อย่างสะดวก และเข้าใจการแก้ปัญหาข้อผิดพลาดในการป้อนข้อมูลด้วยตัวเอง

3.11 วิเคราะห์และสรุปผลวิจัย

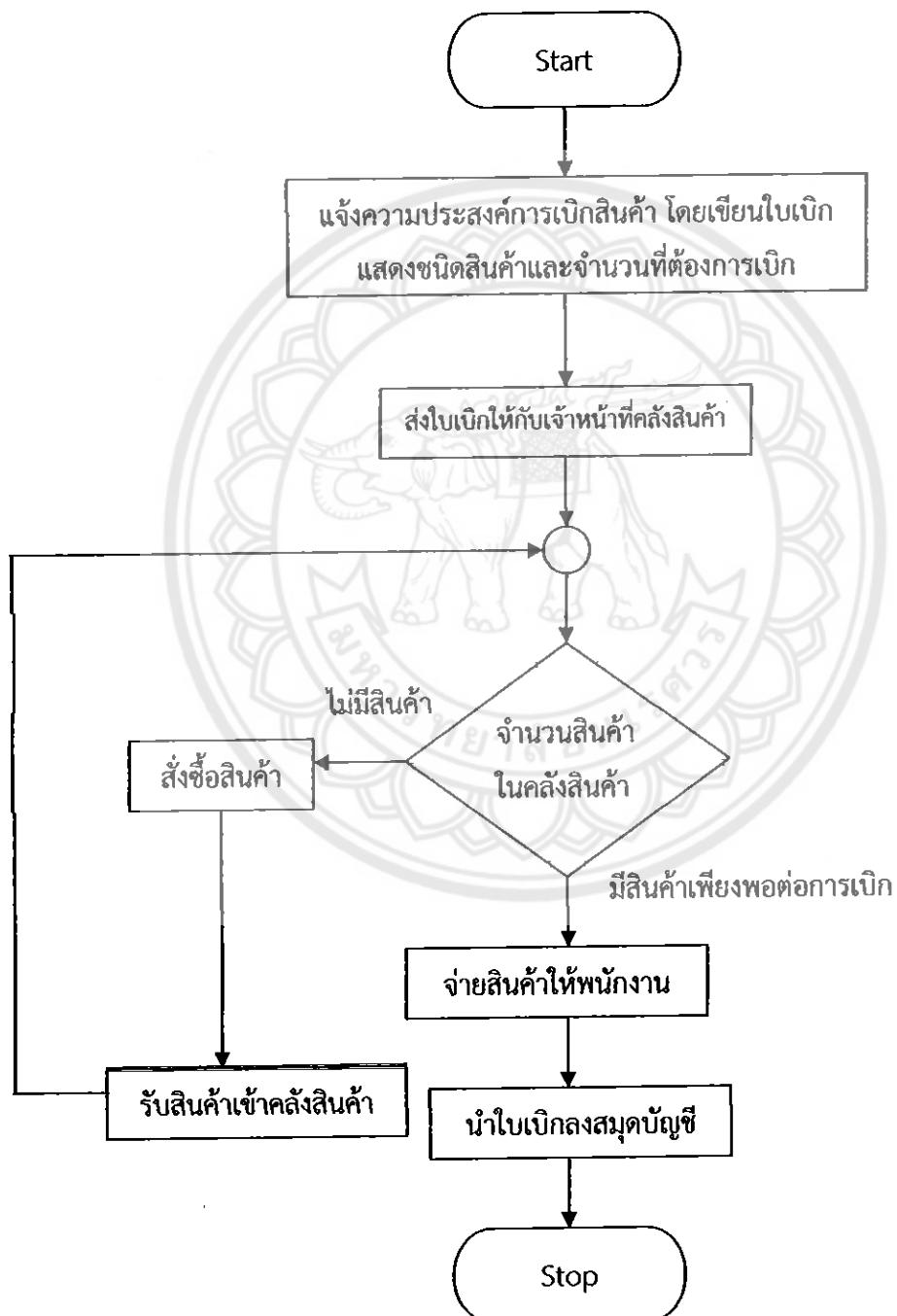
นำผลการดำเนินงานที่ได้จากการจัดทำโปรแกรมประยุกต์ มาวิเคราะห์ผลความสำเร็จของโปรแกรม ว่าการใช้งานโปรแกรมนั้นเป็นไปด้วยความถูกต้อง เหมาะสมกับระยะเวลาที่เปลี่ยนไป หรือไม่ และทำการสรุปผลของการดำเนินการวิจัย

บทที่ 4

ผลการทดลองและการวิเคราะห์

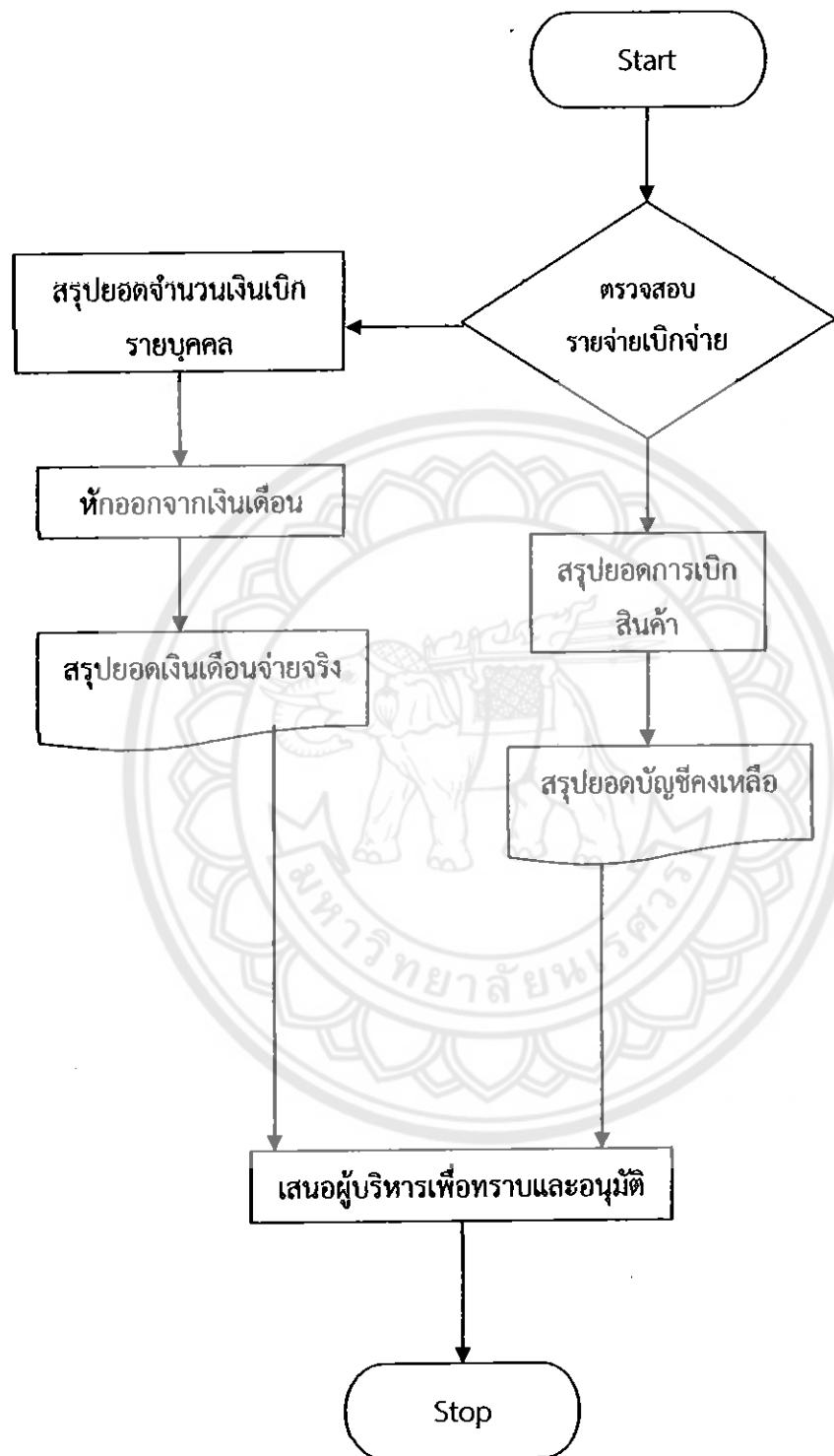
Flow Chart แสดงขั้นตอนการดำเนินงาน (แบบเดิม)

ขั้นตอนการทำงานในส่วนของฝ่ายคลังสินค้า

รูปที่ 4.1 Flow Chart แสดงขั้นตอนการดำเนินงาน (แบบเดิม) ของฝ่ายคลังสินค้า

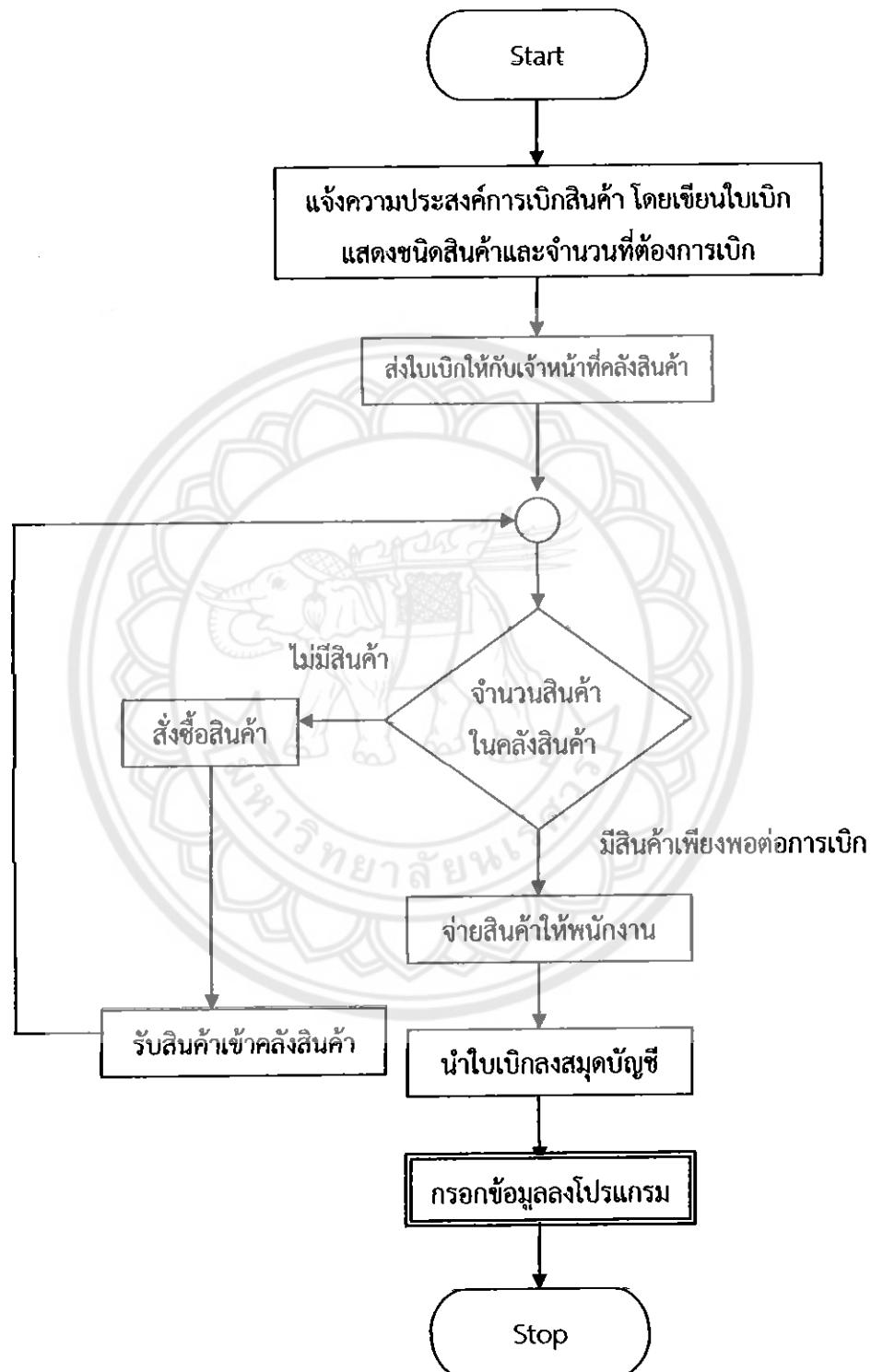
ขั้นตอนการทำงานในส่วนของงานธุรการ

รูปที่ 4.2 Flow Chart แสดงขั้นตอนการดำเนินงาน (แบบเดิม) ของฝ่ายธุรการ

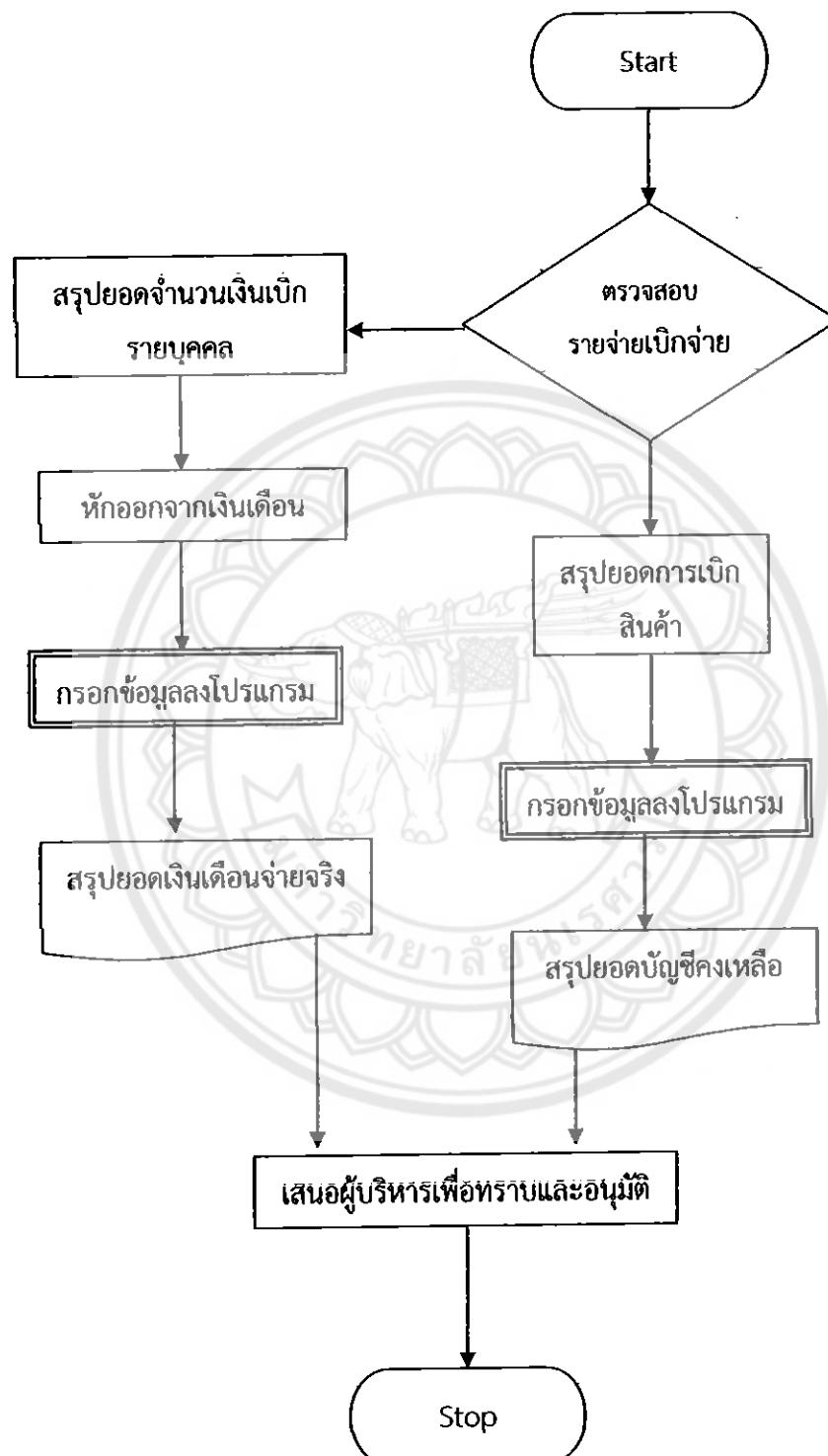
Flow Chart แสดงขั้นตอนการดำเนินงาน (แบบใหม่)

ขั้นตอนการทำงานในส่วนของงานคลังสินค้า

รูปที่ 4.3 Flow Chart แสดงขั้นตอนการดำเนินงาน (แบบใหม่) ของฝ่ายคลังสินค้า

ขั้นตอนการทำงานในส่วนของงานธุรการ

รูปที่ 4.4 Flow Chart แสดงขั้นตอนการดำเนินงาน (แบบใหม่) ของฝ่ายธุรการ

4.1 รวบรวมข้อมูลพนักงานรายบุคคล

4.1.1 ข้อมูลพนักงานรายบุคคล

- NO.
- ชื่อ – นามสกุล
- วันที่เริ่มเข้าทำงาน
- หน่วยงานที่สังกัด

4.1.2 ข้อมูลชั่วโมงการทำงานของพนักงานรายบุคคล

- วันที่มาทำงาน
- วันที่มาทำงานในวันนักขัตฤกษ์

4.1.3 ข้อมูลเงินเดือนของพนักงานรายบุคคล

- เงินเดือน
- เงินเบิกล่วงหน้า
- ค่าชุดและอุปกรณ์

4.2 รวบรวมข้อมูลด้านสินค้าคงคลัง

4.2.1 ข้อมูลรายการสินค้าคงคลัง

- รหัสสินค้า
- รายการสินค้า
- จำนวนสินค้าในคลังสินค้า
- ราคางานขายต่อหน่วย

4.2.2 ข้อมูลการเบิก - จ่ายสินค้า

- ลำดับที่เบิก
- ชื่อผู้เบิก
- นามสกุลผู้เบิก
- วันที่เบิกสินค้า
- รายการสินค้า
- รหัสสินค้า
- ราคางานขายต่อหน่วย
- จำนวนสินค้าที่เบิก
- จำนวนเงินรวม
- จำนวนเงินรวมต่อรายการสินค้า

15515812

ก/ร.
ก 7310

2663

4.2.3 ข้อมูลการสั่งซื้อ

- วันที่สั่งซื้อ
- รายการสินค้าที่สั่งซื้อ
- จำนวนสินค้าที่สั่งซื้อ
- ราคา/หน่วย

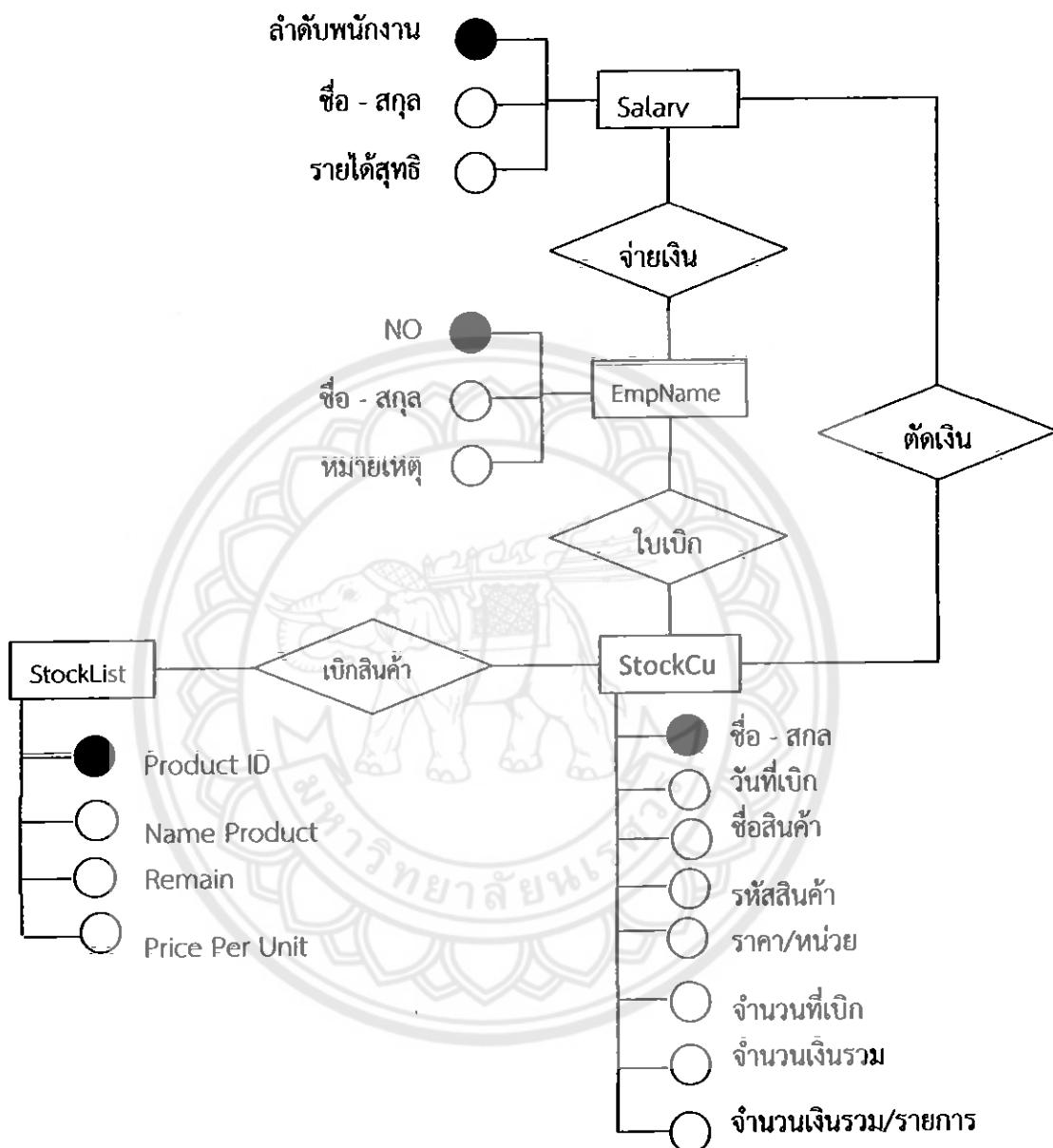
4.2.4 ข้อมูลการรับสินค้า

- วันที่รับสินค้า
- รายการสินค้าที่รับเข้า
- จำนวนสินค้าที่รับเข้า
- ราคา/หน่วย

4.3 ระบบฐานข้อมูลในการจัดการระบบทางการเงินและระบบคลังสินค้า

4.3.1 Entity-Relationship Model (ER model)

รูปที่ 4.5 แสดง Entity-Relationship Model (ER model)

4.3.2 Property ของแต่ละ Entity ประกอบด้วย

ตารางที่ 4.1 แสดง Property ของ Entity "Salary"

ชื่อ Field	รายละเอียด	ชนิดของข้อมูล
ลำดับ	ลำดับที่พนักงาน	Integer
ชื่อ	ชื่อพนักงาน	Text
สกุล	นามสกุลพนักงาน	Text
จำนวนแรงที่ทำได้	จำนวนแรงที่พนักงานทำได้ทั้งหมดใน 1 เดือน	Integer
แรงที่คิดประจำเดือน	ขั้วโมงการทำงานขั้นต่ำที่พนักงานทุกคนควรทำได้ไม่ต่ำกว่า 21 แรง	Integer
วันนักขัตฤกษ์	วันหยุดนักขัตฤกษ์	Integer
ค่าแรงที่ได้รับ	ค่าแรงรายวันที่พนักงานได้รับตามประสบการณ์การทำงาน	Single
ค่าแรงขั้นต่ำ	ค่าแรงรายวันขั้นต่ำที่รัฐบาลกำหนด	Single
ค่าจ้างหน่วยละ	ค่าแรงขั้นต่ำ	Single
ค่าทำงานล่วงเวลาปกติหน่วยละ	ค่าแรงที่ได้รับลบกับค่าแรงขั้นต่ำ	Single
ค่าทำงานวันหยุดหน่วยละ	ค่าแรงรายวันสำหรับวันหยุด	Single
ค่าทำงานล่วงเวลาวันหยุดหน่วยละ	ค่าแรงที่ได้รับลบกับค่าแรงขั้นต่ำ	Single
ค่าทำงานวันนักขัตฤกษ์หน่วยละ	ค่าแรงรายวันสำหรับวันนักขัตฤกษ์	Single
ค่าทำงานล่วงเวลาวันนักขัตฤกษ์หน่วยละ	ค่าแรงที่ได้รับลบกับค่าแรงขั้นต่ำ	Single
ค่าตำแหน่ง	ค่าตำแหน่ง	Single
ค่าเบี้ยขยัน	ค่าแรงเพิ่มขึ้นจากการที่พนักงานไม่ขาด ไม่ลา	Single
เงินรางวัล	เงินรางวัลจูงใจ	Single
รายรับอื่นๆ	รายรับอื่นๆ นอกจากรายรับปกติ	Single
ภาษีเงินได้	ภาษีเงินได้	Single
ค่าชุดและอุปกรณ์	ค่าเบิกชุดและอุปกรณ์	Single
ค่าธรรมเนียมการโอนเงิน	ค่าธรรมเนียมการโอนเงินเข้าบัญชีพนักงาน	Single
รายจ่ายอื่นๆ	รายจ่ายอื่นๆ	Single

ตารางที่ 4.1(ต่อ) แสดง Property ของ Entity "Salary"

ชื่อ Field	รายละเอียด	ชนิดของข้อมูล
เงินลงทะเบียน	เงินเบอร์เข็นต์ที่หักออกจากเงินเดือนพนักงานมาเบิกสินค้า	Single
อายุเกิน	พนักงานที่มีอายุเกิน 60 ปี	Integer
รายได้สุทธิ	รายรับทั้งหมด	Single

ตารางที่ 4.2 แสดง Property ของ Entity "StockCut"

ชื่อ Field	รายละเอียด	ชนิดของข้อมูล
ลำดับ	ลำดับที่เบิก	Integer
ผู้เบิก	ชื่อผู้เบิก	Text
นามสกุล	นามสกุลผู้เบิก	Text
วันที่เบิก	วันที่เบิกสินค้า	Date
รายการสินค้า	รายชื่อสินค้า	Text
รหัสสินค้า	รหัสสินค้า	Integer
ราคา/หน่วย	ราคสินค้าต่อหน่วย	Single
จำนวนที่เบิก	จำนวนสินค้าที่เบิก	Integer
จำนวนเงินรวม	จำนวนเงินรวม	Single
จำนวนเงินรวม/รายการ	จำนวนเงินรวมต่อรายการสินค้า	Single

ตารางที่ 4.3 แสดง Property ของ Entity "StockList"

ชื่อ Field	รายละเอียด	ชนิดของข้อมูล
Id	รหัสสินค้า	Integer
NameProduct	ชื่อสินค้า	Text
Remain	จำนวนสินค้าในคลัง	Integer
PricePerUnit	ราคสินค้าต่อหน่วย	Single

ตารางที่ 4.4 แสดง Property ของ Entity "Employee"

ชื่อ Field	รายละเอียด	ชนิดของข้อมูล
ลำดับที่	ลำดับที่	Integer
EMP_NAME	ชื่อพนักงาน	Text
EMP_SUR	นามสกุลพนักงาน	Text
หมายเหตุ	หมายเหตุ	Text

ตารางที่ 4.5 แสดงข้อมูลของ Entity "Salary"

4.3.3 ตัวอย่างข้อมูลของ Entity รายเดือนของหน่วยงาน Property และ ตัวอย่างของ Entity "Salary"

ลำดับ	ชื่อ	สกุล	จำนวน	รายเดือน														
				พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม									
1	นางสาวนาดา	จันทร์รัตน์	30	21	1	290	280	10	280	10	280	10	0	0	0	0	0	100
2	นางศรีราษฎร์	พรพัฒนา	15	21	0	280	280	-	280	-	280	-	0	0	0	0	0	500
3	นางสาวเดือนทอง	บุญเรือง	15	21	0	290	280	10	280	10	280	10	0	0	0	0	0	100
4	นางปัจญา	คงดี	15	21	0	285	280	5	280	5	280	5	0	0	0	0	0	500
5	นางนันท์กานต์	บุญเรือง	15	21	0	285	280	5	280	5	280	5	0	0	0	0	0	100

ตารางที่ 4.6 แสดงข้อมูลของ Entity “StockCut”

ลำดับ	ผู้เบิก	นามสกุล	วันที่เบิก	ชื่อเดิม	รหัสเดิม	ราคา/หน่วย	จำนวนที่เบิก	จำนวนเงินรวม/รายการ
1	นางบุญพา	จันทร์สมบูรณ์	17/2/2011	หมาก ร.บ.ก. หญิง 6	P002	250	2	500
2	นายธนกร	ໂຄງຄາພารັນຍ	17/2/2011	ກາງຄົງ 29	P006	245	1	245
3	นางบุญพา	จันทร์สมบูรณ์	17/2/2011	ເນື້ອໄທ	P007	60	1	60
4	นางพยอม	บุญมาศ	17/2/2011	ເຖິງບັດ 28	P010	100	1	100
5	นางพยอม	บุญมาศ	17/2/2011	ຖານແຈນອ	P011	120	1	120
6	นางบุญพา	จันทร์สมบูรณ์	17/2/2011	ນາກວິດ	P008	30	2	60
7	นางฟรี	ຕັນຕະວາໄຍ	17/2/2011	ໜມວາກ້ວຫັນຫຼັດ 4	P003	100	3	300

4.4 การออกแบบ Data Dictionary

ทำการแปลง ER – Model ตามรูปที่ 4.1 ให้อยู่ในรูปแบบของตาราง พิจารณาพื้นที่ของข้อมูลตามลักษณะการใช้งานข้อมูลจริง ดังแสดงในตารางที่ 4.9 ถึงตารางที่ 4.

ตารางที่ 4.9 แสดง Data Dictionary ของตารางระบบเงินเดือน (Salary)

ชื่อ Field	รายละเอียด	ประเภทข้อมูล	ขนาด	Key PK Or FK	FK Reference Table
ลำดับ	ลำดับพนักงาน	Integer		PK	StockCut
ชื่อ	ชื่อพนักงาน	Text			
สกุล	นามสกุลพนักงาน	Text			
จำนวนแรงที่ทำได้	จำนวนแรงที่พนักงานทำได้ทั้งหมดใน 1 เดือน	Integer			
แรงที่คิดประจำเดือน	ช่วงโมงการทำงานขั้นต่ำที่พนักงานทุกคนควรทำได้ไม่น้อยกว่า 21 แรง	Integer			
วันนักขัตฤกษ์	วันหยุดนักขัตฤกษ์	Integer			
ค่าแรงที่ได้รับ	ค่าแรงรายวันที่พนักงานได้รับตามประสบการณ์การทำงาน	Single			
ค่าแรงขั้นต่ำ	ค่าแรงรายวันขั้นต่ำที่รัฐบาลกำหนด	Single			
ค่าจ้างหน่วยละ	ค่าแรงขั้นต่ำ	Single			
ค่าทำงานล่วงเวลาปกติหน่วยละ	ค่าแรงที่ได้รับลบกับค่าแรงขั้นต่ำ	Singler			
ค่าทำงานวันหยุดหน่วยละ	ค่าแรงรายวันสำหรับวันหยุด	Single			
ค่าทำงานล่วงเวลาวันหยุดหน่วยละ	ค่าแรงที่ได้รับลบกับค่าแรงขั้นต่ำ	Single			
ค่าทำงานวันนักขัตฤกษ์หน่วยละ	ค่าแรงรายวันสำหรับวันนักขัตฤกษ์	Single			
ค่าทำงานล่วงเวลาวันนักขัตฤกษ์หน่วยละ	ค่าแรงที่ได้รับลบกับค่าแรงขั้นต่ำ	Single			
ค่าดำเนินการ	ค่าดำเนินการ	Single			

ตารางที่ 4.9 (ต่อ) แสดง Data Dictionary ของตารางระบบเงินเดือน (Salary)

ชื่อ Field	รายละเอียด	ประเภทข้อมูล	ขนาด	Key PK Or FK	FK Reference Table
เงินรางวัล	เงินรางวัลสูงใจ	Single			
รายรับอื่นๆ	รายรับอื่นๆ นอกจากรายรับปกติ	Single			
ภาษีเงินได้	ภาษีเงินได้	Single			
ค่าชุดและอุปกรณ์	ค่าเบิกชุดและอุปกรณ์	Single			
ค่าธรรมเนียมการโอนเงิน	ค่าธรรมเนียมการโอนเงินเข้าบัญชีพนักงาน	Single			
รายจ่ายอื่นๆ	รายจ่ายอื่นๆ	Single			
เงินสะสม	เงินเปอร์เซ็นต์ที่หักออกจาก การที่พนักงานมาเบิกสินค้า	Single			
อายุเกิน	พนักงานที่มีอายุเกิน 60 ปี	Integer			
รายได้สุทธิ	รายรับทั้งหมด	Single			

ตารางที่ 4.10 แสดง Data Dictionary ของการตัด Stock (StockCut)

ชื่อ Field	รายละเอียด	ประเภทข้อมูล	ขนาด	Key PK Or FK	FK Reference Table
ชื่อ สกุล	ชื่อ - สกุลผู้เบิก	Text	100	PK	Employee
ลำดับ	ลำดับพนักงาน	Integer		FK	
วันที่เบิก	วันที่เบิก	Date/Time			
รายการสินค้า	รายชื่อสินค้า	Text	50		
รหัสสินค้า	รหัสสินค้า	Text	10		
ราคา/หน่วย	ราคาสินค้าต่อหน่วย	Single			
จำนวนที่เบิก	จำนวนสินค้าที่เบิก	Single			
จำนวนเงินรวม	จำนวนเงินรวมทั้งหมด	Single			
จำนวนเงินรวม/รายการ	จำนวนเงินรวม/รายการ	Single			

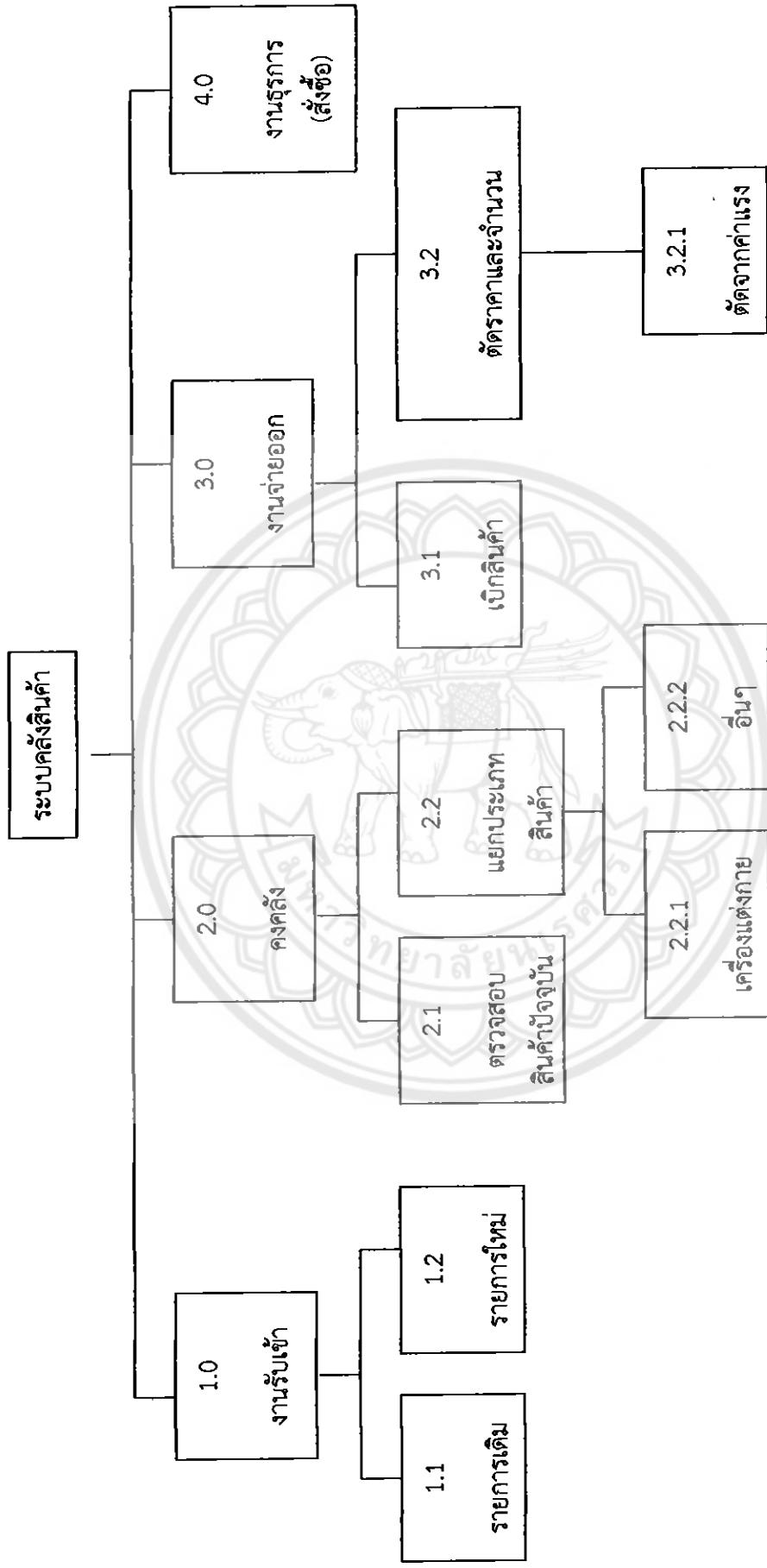
ตารางที่ 4.11 แสดง Data Dictionary ของคลังสินค้า (StockList)

ชื่อ Field	รายละเอียด	ประเภท	ขนาด	Key PK Or FK	FK Reference Table
Id	รหัสสินค้า	Text	20	PK	
NameProduct	ชื่อสินค้า	Text	50		
Remain	ยอดคงเหลือ	Integer			
PricePerUnit	ราคาต่อชิ้น	Single			

ตารางที่ 4.12 แสดง Data Dictionary ของพนักงาน (Employee)

ชื่อ Field	รายละเอียด	ประเภท	ขนาด	Key PK Or FK	FK Reference Table
ลำดับที่	ลำดับที่พนักงาน	Integer		PK	
ชื่อ - สกุล	ชื่อ - นามสกุล พนักงาน	Text	100	FK	
หมายเหตุ	หมายเหตุ	Text	100		

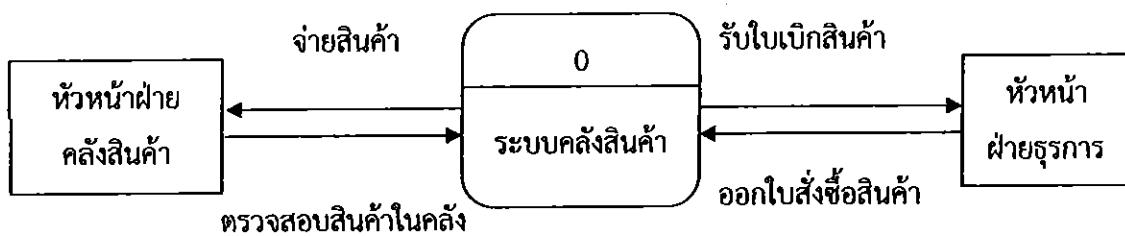
4.5 การลำดับแผนภาระเป็นลำดับแบบ Process Hierarchy Chart

รูปที่ 4.6 แสดง Process Hierarchy Chart

4.6 การออกแบบ Data Flow diagram

4.6.1 เขียน Data Flow diagram เป็นต้นจากภาระงานของระบบ

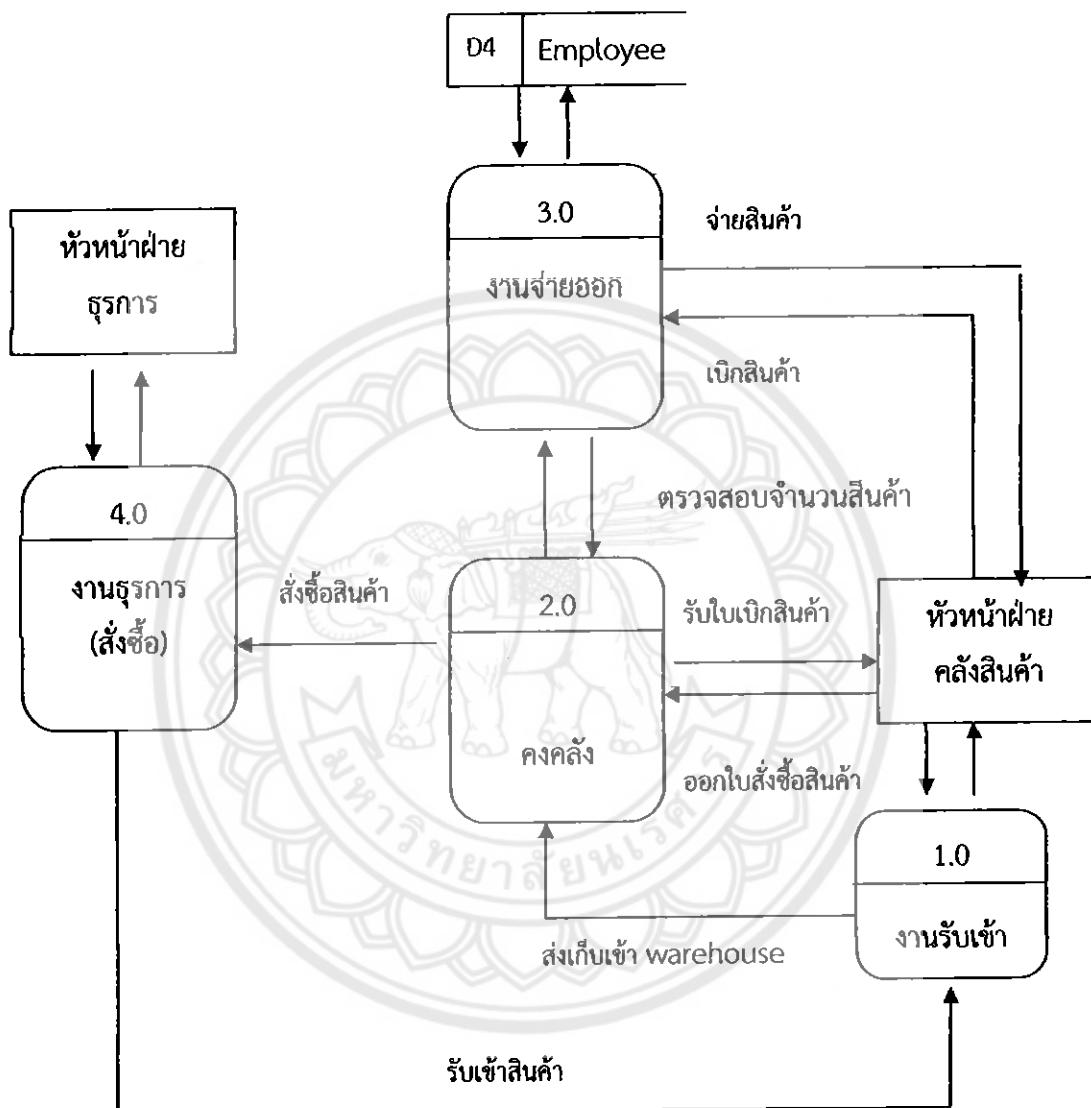
รูปที่ 4.7 แสดง Context Diagram (DFD-Level 0)

จากรูป 4.7 สามารถอุบ哥ลักษณะการทำงานได้ดังนี้

- ระบบคลังสินค้าประกอบด้วยส่วนหลัก 2 ส่วนคือ หัวหน้าฝ่ายคลังสินค้าและหัวหน้าฝ่ายธุรการ
- หัวหน้าฝ่ายคลังสินค้าจะทำหน้าที่ตรวจสอบสินค้าในคลังสินค้าและจ่ายสินค้าให้กับพนักงาน
- หัวหน้าฝ่ายธุรการจะทำการรับใบเบิกสินค้าจากระบบคลังสินค้าจากนั้นงานธุรการจะออกใบสั่งซื้อสินค้าให้กับระบบคลังสินค้า

4.6.2 Data Flow Diagram Level 1

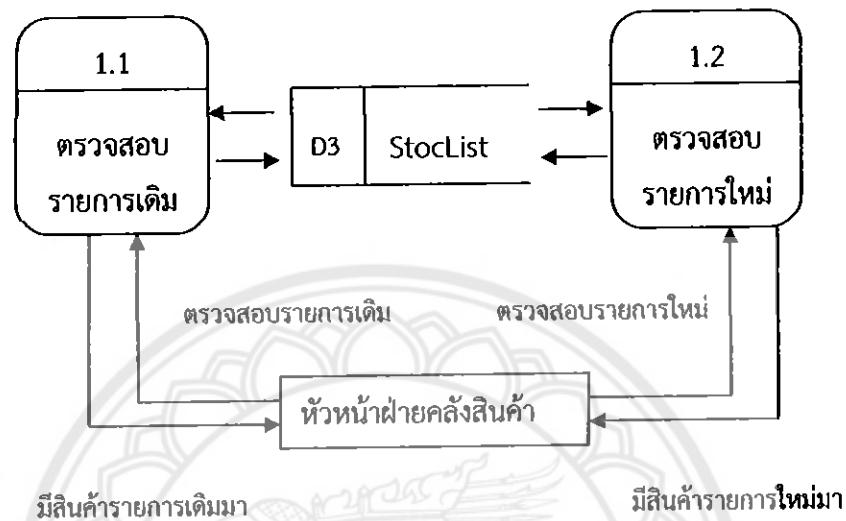
เขียนรายละเอียดของการไหลของข้อมูลทั้งหมดให้อยู่ในรูป Data Flow Diagram Level 1 ดังรูปที่ 4.4

รูปที่ 4.8 แสดง Data Flow Diagram (DFD - Level 1)

4.6.3 Data Flow Diagram Level 2 (P.1) โดยการแยก Process จาก Data Flow Diagram Level 1 ออกรูปเป็น Process ย่อยๆ ให้เห็นการทำงานที่ชัดเจน

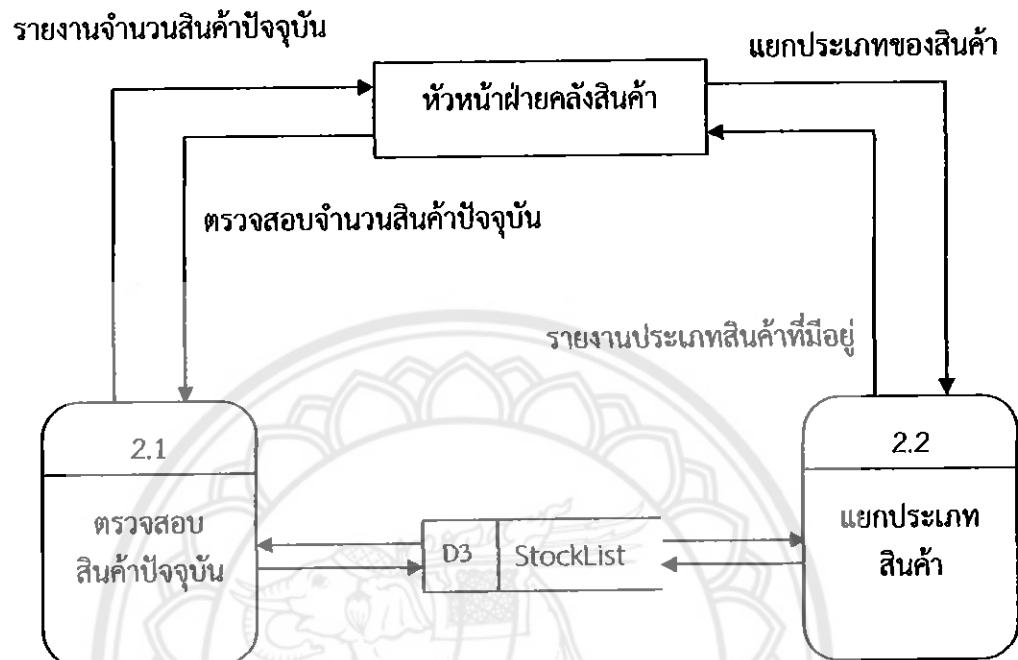
4.6.3.1 Process ย่อยของหน่วยรับเข้าดังรูป 4.5

รูปที่ 4.9 แสดง Data Flow Diagram (DFD - Level 2 (P.1))

4.6.4 Data Flow Diagram Level 2 (P.2) โดยการแยก Process จาก Data Flow Diagram Level 1 ออกเป็น Process ย่อยๆ ให้เห็นการทำงานที่ซับเจน

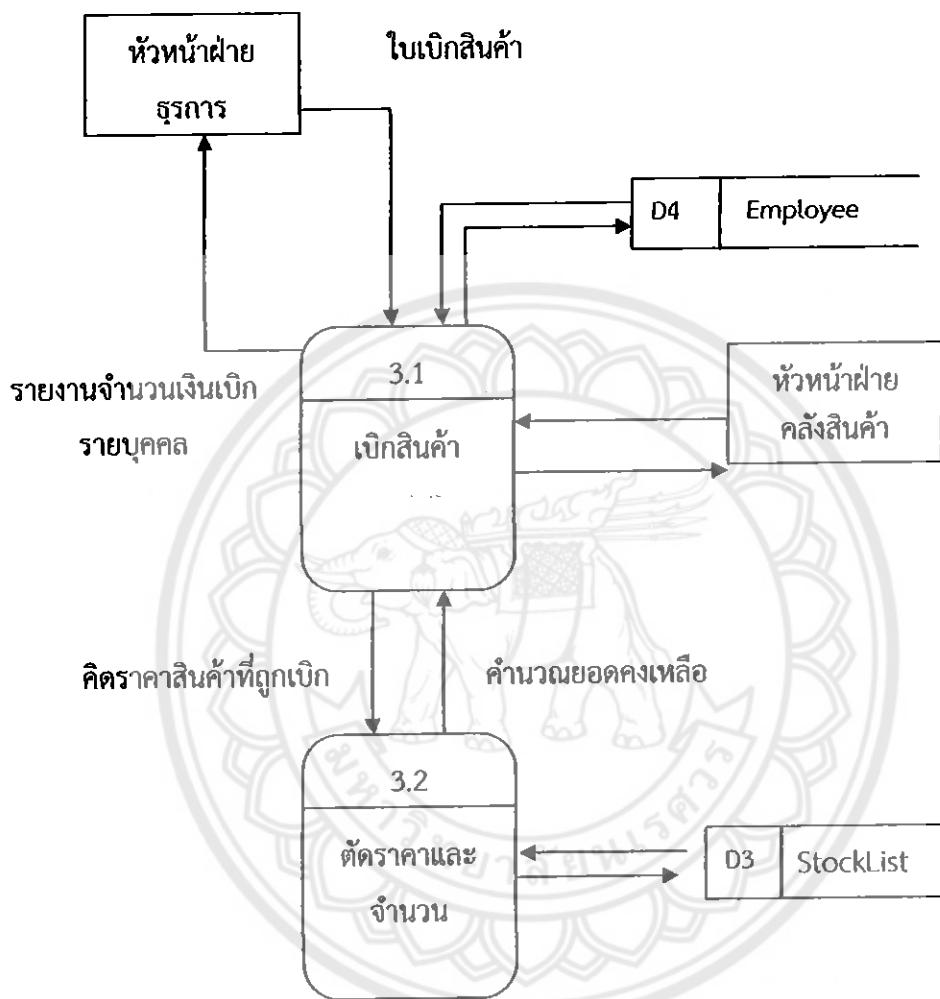
4.6.4.1 Process ย่อยของหน่วยรับเข้าดังรูป 4.6

รูปที่ 4.10 แสดง Data Flow Diagram (DFD - Level 2 (P.2))

4.6.5 Data Flow Diagram Level 2 (P.3) โดยการแยก Process จาก Data Flow Diagram Level 1 ออกเป็น Process ย่อยๆ ให้เห็นการทำงานที่ชัดเจน

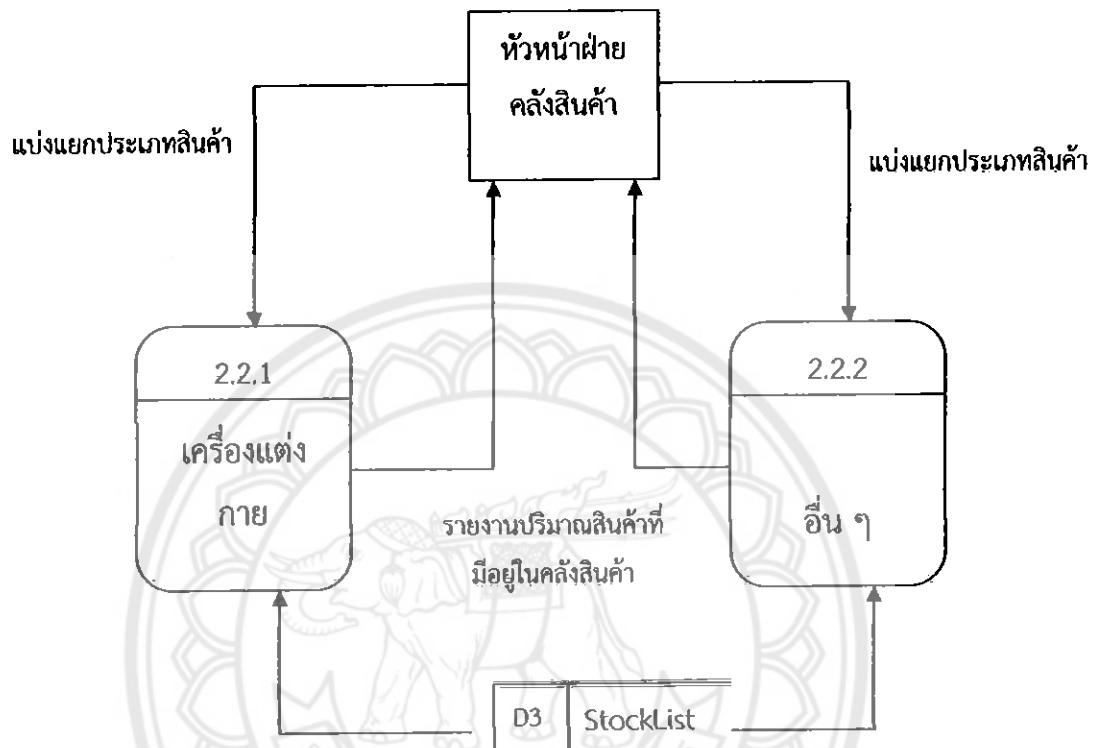
4.6.5.1 Process ย่อยของหน่วยรับเข้าดังรูป 4.7

รูปที่ 4.11 แสดง Data Flow Diagram (DFD - Level 2 (P.3))

4.6.6 Data Flow Diagram Level 3 (P.2.2) โดยการแยก Process จาก Data Flow Diagram Level 2 ออกเป็น Process ย่อยๆ ให้เห็นการทํางานที่ชัดเจน

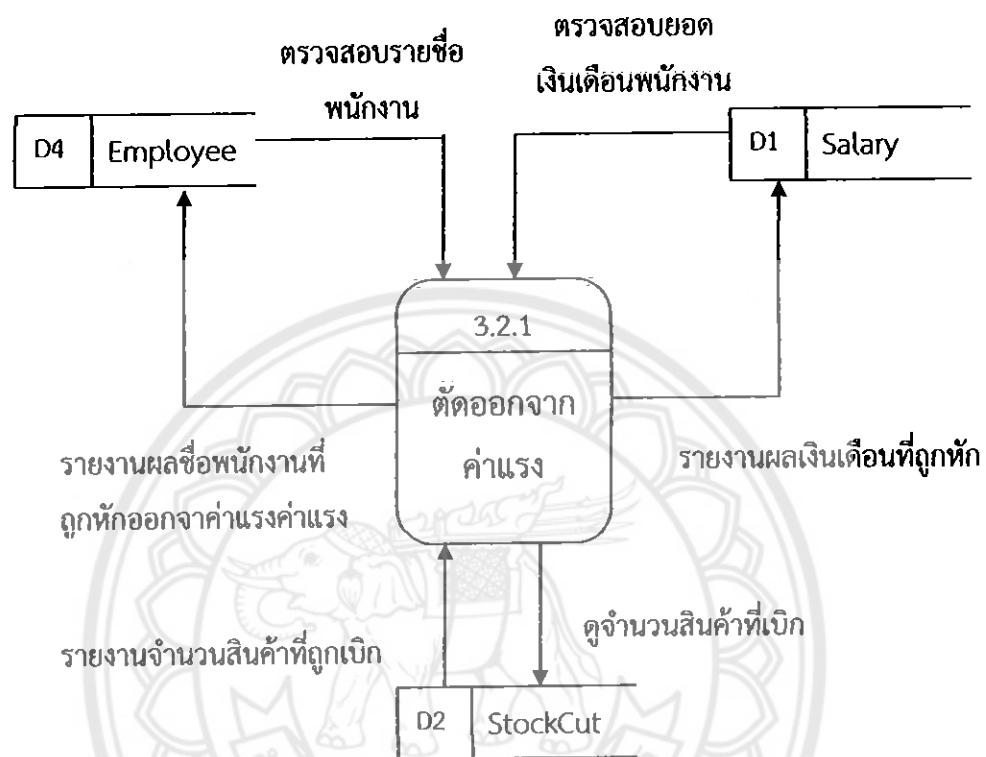
4.6.6.1 Process ย่อยของหน่วยรับเข้าดังรูป 4.9

รูปที่ 4.12 แสดง Data Flow diagram (DFD - Level 3 (P.2.2))

4.6.7 Data Flow Diagram Level 2 (P.3.2) โดยการแยก Process จาก Data Flow Diagram Level 2 ออกรูปเป็น Process ย่อยๆ ให้เห็นการทำงานที่ชัดเจน

4.6.7.1 Process ย่อยของหน่วยรับเข้าดังรูป 4.10

รูปที่ 4.13 แสดง Data Flow diagram (DFD - Level 3 (P.3.2))

4.7 สร้างระบบฐานข้อมูลและสร้างโปรแกรมเพื่อช่วยควบคุมระบบทางการเงินและระบบคลังสินค้า

การสร้างระบบฐานข้อมูล เพื่อจัดเก็บข้อมูลที่ได้จัดเก็บมาทั้งหมดและผ่านการลดความซ้ำซ้อน ของข้อมูลแล้วนำมาจัดเก็บในไฟล์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์แอคเชส เป็นโปรแกรมจัดการฐานข้อมูล

สร้างโปรแกรมไมโครซอฟท์แอคเชสเป็นฐานข้อมูลที่สามารถกรอกหรายละเอียดต่างๆ ลงได้ในหน้าโปรแกรมได้อย่างสะดวกรวดเร็ว โดยจะสร้างระบบฐานข้อมูลหลัก 2 ส่วน คือ Employee และ stock ซึ่งการทำงานของส่วนนี้จะเป็นไปในลักษณะเดียวกัน คือ ผู้ใช้งานสามารถกรอกรายละเอียดต่างๆ ลงในช่องที่ต้องการได้อย่างง่ายและรวดเร็ว

4.8 ทดสอบการใช้งานโปรแกรม

เพื่อทดสอบการใช้งานโปรแกรมไมโครซอฟท์แอคเชสทั้ง 2 ส่วน ในด้านความถูกต้องของข้อมูล ระหว่างการใช้งานโปรแกรมโดยดำเนินการจัดเตรียมข้อมูลและป้อนข้อมูลเข้าสู่ระบบฐานข้อมูล และทดสอบระบบฐานข้อมูล พนวณ การทำงานนั้นมีความถูกต้องสมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน แต่ในส่วนของการทำงานจริงทางผู้บริหารของบริษัท มีความต้องการให้โปรแกรมนี้สามารถใช้งานได้ง่ายและสามารถคำนวณเงินจากเบิกสินค้าเพื่อนำไปตัด扣จากเงินเดือนได้สะดวก นอกจากนี้ยังพนวณว่าโปรแกรมดูมีความซับซ้อนต่อความเข้าในการทำงานอยู่

4.9 ปรับปรุงการใช้งานโปรแกรม

งานคลังสินค้า การทำงานเดิมทางบริษัทมีการใช้โปรแกรมในโครงสร้างที่อีกเซลทำการคำนวณคือ เมื่อถึงสิ้นเดือนฝ่ายคลังสินค้าจะนำบันทึกการเบิกมาทำการตัดยอดโดยนำบัญชียอดคงคลังเดือนที่แล้วควบกันเดือนปัจจุบัน หลังจากนั้นทำการสรุปยอดการเบิกจ่าย โดยสรุปเป็น 2 บัญชี คือ บัญชีแรก สรุปยอดเงินการเบิกรายบุคคลจากบัญชีการเบิกจ่ายเพื่อนำส่งฝ่ายธุรการ บัญชีที่สองสรุปจำนวนการเบิกของสินค้าในแต่ละรายการจากบัญชีการเบิกจ่ายเพื่อนำไปตรวจสอบสินค้าในคลังสินค้า ซึ่งเป็นการทำางานที่อาจมีข้อผิดพลาดและไม่อาจทราบจำนวนการเบิกรายบุคคลหรือจำนวนสินค้าคงคลัง ณ ปัจจุบันได้ อาจทำให้สินค้าขาดมือได้

ทางคณะกรรมการมีการพัฒนาปรับปรุงโปรแกรมเพื่อช่วยการทำงานให้สะดวกในการทำงานมากขึ้น

พัฒนาโปรแกรมโดยใช้โปรแกรมในโครงสร้างที่อีกเซลมาช่วยในการตัดจ่าย โดยนำข้อมูลจากใบเบิกมาทำการลงบัญชีในโปรแกรมแทนการลงข้อมูลในสมุดบัญชี โดยนำข้อมูลมาลงในตัวโปรแกรมได้เลย โดยข้อจำกัดของการเบิกจ่ายของบริษัทนี้ จะทำการตัดสต็อก การเบิก-จ่ายเงิน เป็นรายเดือน (ข้อมูลเป็นรายเดือน หมายถึง เมื่อขึ้นเดือนใหม่แล้ว จะทำการล้างข้อมูลการเบิกจ่ายของเดือนก่อนทั้งทั้งหมด โดยยกมาเฉพาะยอดสินค้าคงเหลือเท่านั้น) ข้อมูลที่สำคัญประกอบด้วย ผู้เบิก ชื่อสินค้าที่เบิก จำนวนที่เบิก โดยโปรแกรมจะทำการคิดราคาให้ในแต่ละรายการและทำการตัดสต็อกในแต่ละรายการ ในทันทีที่ทำการบันทึกข้อมูล ความสามารถของโปรแกรมคือ แสดงผลการเบิกในรอบเดือนที่ผ่านมา ถึงจำนวนการเบิกรายคน การเบิกสินค้าในแต่ละประเภท และจำนวนที่ทำการเบิก โดยการเลือกรายชื่อบุคคลที่ต้องการทราบข้อมูล โปรแกรมจะทำการแสดงผล จำนวนสินค้าที่เบิก ราคасินค้าที่ถูกเบิก และสรุปยอดเบิกจ่ายเงินของแต่ละคน และทำการตัดสต็อกเพื่อทราบยอดคงเหลือของสินค้าคงคลังในปัจจุบัน

เมื่อนำไปทดลองใช้งานเบิกจ่าย ณ สถานประกอบการจริงโดยใช้วิธีการใช้งานแบบคู่ขนาน โดยใช้ระบบบัญชีเดิมร่วมกับใช้โปรแกรมที่ทำการพัฒนาในขั้นต้นแล้ว เพื่อเปรียบเทียบหาข้อบกพร่องที่อาจเกิดขึ้นรวมถึงความสะดวกในการทำงานกับโปรแกรม พบร่วางสามารถใช้งานได้อย่างถูกต้อง แต่ผู้ใช้งานและทางผู้บริหารมีความต้องการให้เก็บข้อมูลการเบิกจ่ายโดยใช้ฐานข้อมูลของในโครงสร้างที่ แอดเซส แต่แสดงผลการทำงานบนโปรแกรมไม่โครงสร้างที่อีกเซล จึงทำการเปลี่ยนการทำงานของโปรแกรมจากเดิม โดยเก็บข้อมูลการเบิกจ่ายลงบนโครงสร้างที่ แอดเซส และส่งข้อมูลทางการเงินไปสู่ฝ่ายธุรการโดยแสดงผลยอดเงินการเบิกจ่ายรวมทางโปรแกรมไม่โครงสร้างที่อีกเซลตามเดิม ซึ่งสามารถทำงานได้อย่างถูกต้องและสามารถส่งข้อมูลทางการเงินของ การเบิกจ่ายไปตัดออกจากเงินเดือนของฝ่ายธุรการได้อย่างถูกต้อง เช่นกัน โดยทางฝ่ายธุรการสามารถนำผลการคำนวณไปใช้ในการคิดเงินประจำเดือน สังคม และค่าใช้จ่ายต่างๆได้ทันที โดยช่วยลดขั้นตอนในการรวมและตรวจสอบข้อมูลทั้งด้านจำนวนเงินและจำนวนสินค้าของการเบิกจ่ายสินค้าคงคลังลงจากเดิม

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการดำเนินงาน

จากการปรับปรุงระบบการทำงานของระบบการเบิกจ่ายวัสดุเดิมที่ใช้งานเอกสารเป็นหลัก และได้ทำการเปลี่ยนไปใช้โปรแกรมประยุกต์โดยใช้การทำงานร่วมกันของไมโครซอฟท์อี็กเซลและไมโครซอฟท์แอดเซสในระบบการเบิกจ่ายวัสดุ ระบบวัสดุคงคลังและระบบการตัดเงินเดือนแทนพบว่ามีข้อดี – ข้อเสียที่แตกต่างกันดังนี้

ตารางที่ 5.1 ความแตกต่างโปรแกรมประยุกต์ในระบบการเบิกจ่ายวัสดุแบบเดิมและแบบใหม่

โปรแกรมประยุกต์ของไมโครซอฟท์อี็กเซลและไมโครซอฟท์แอดเซสในระบบการเบิกจ่ายวัสดุ ระบบวัสดุคงคลังและระบบการตัดเงินเดือน (แบบใหม่)	ระบบการเบิกจ่ายวัสดุ ระบบวัสดุคงคลังและระบบการคิดเงินเดือน (แบบเดิม)
การตัดสต็อก	
<ol style="list-style-type: none"> สามารถทราบจำนวนสินค้าได้ทันทีที่มีการเบิกจ่ายสินค้า สามารถทราบจำนวนพนักงานผู้เบิก ณ ปัจจุบันได้ 	<ol style="list-style-type: none"> ไม่สามารถทราบจำนวนสินค้าได้ทันทีมีการเบิกจ่าย ไม่สามารถทราบจำนวนผู้เบิก ณ ปัจจุบันได้
พนักงาน	
<ol style="list-style-type: none"> สามารถนำข้อมูลของพนักงานที่ทำงานในปัจจุบันมาใช้ได้ทันทีโดยไม่ต้องเขียนข้อมูลใหม่ เพื่อลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล เมื่อมีการแก้ไขข้อมูลของพนักงาน ข้อมูลในระบบทั้งหมดจะถูกแก้ไขพร้อมกัน 	<ol style="list-style-type: none"> ต้องเขียนข้อมูลของพนักงานใหม่อีกครั้ง ต้องตามแก้ไขข้อมูลของพนักงานทีละเพิ่ม
การเบิกสินค้า	
<ol style="list-style-type: none"> มีการแสดงอย่างชัดเจนว่าพนักงานท่านใดเป็นผู้เบิกสินค้า เบิกสินค้าประเภทใด จำนวนเท่าใด ราคายังไงเป็นเท่าใด และสามารถทราบจำนวนสินค้าในคลังสินค้าว่าเหลืออยู่เท่าใด ซึ่งเป็นระบบที่ทำให้สะดวกต่อการตรวจสอบ 	<ol style="list-style-type: none"> การเบิกสินค้า จำเป็นต้องมีการเขียนรายงานการเบิกของพนักงานเฉพาะว่าพนักงานแต่ละคนเบิกสินค้าได จำนวนเท่าใด ราคายังไงเป็นเท่าใด จะทราบแต่ยอดรวมทั้งหมดและสถานการณ์จ่ายเงินเท่านั้น ดังนั้นเอกสารไม่ได้แสดงรายละเอียดวัสดุในคลังวัสดุเมื่อมีการตัดยอดวัสดุอาจจะสับสนว่าแท้จริงแล้ว วัสดุที่พนักงานเบิกไปนั้นมี จำนวนเท่าใด ราคารวมทั้งหมดจะถูกต้องจริงแล้วหรือไม่

5.2 สรุปผลการประเมินจากผู้ใช้งานในบริษัทกรณีศึกษา

ผลการประเมินจากผู้ใช้งานในบริษัทกรณีศึกษา พบร่วม

5.2.1 ลักษณะทางกายภาพ

การออกแบบโปรแกรมมีความเหมาะสมต่อการใช้งาน และมีความสวยงาม น่าใช้ ผลการประเมินเห็นด้วยที่สุด คิดเป็น 33.33% เห็นด้วย คิดเป็น 66.67%

5.2.2 ลักษณะการใช้งาน

โปรแกรมมีความสะดวกต่อการใช้งานและความถูกต้องในการคำนวณด้านต่างๆ ผลการประเมิน เห็นด้วยที่สุด คิดเป็น 66.67% เห็นด้วย คิดเป็น 22.22% ไม่แนใจ คิดเป็น 11.11%

5.2.3 ลักษณะการนำไปใช้งาน

โปรแกรมสามารถติดตั้งได้่าย มีข้อผิดพลาดจากการทำงานน้อย ผลการประเมิน เห็นด้วย คิดเป็น 55.56% ไม่แนใจ คิดเป็น 44.44%

สรุปข้อเสนอแนะจากผู้ประเมิน ผู้ประเมินต้องการให้เพิ่มคู่มือการใช้งาน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อมูลที่จะนำมาใช้ควรเป็นข้อมูลที่มีความถูกต้อง และควรตรวจสอบก่อนป้อนข้อมูลเข้าโปรแกรม เช่น ข้อมูลการเบิกสินค้าของพนักงาน ประเภท ปริมาณ และราคาของสินค้าที่เบิก เพราะหากข้อมูลเกิดความคลาดเคลื่อนหรือผิดพลาดไป จะทำให้การตัดเงินเดือนของพนักงานเกิดความผิดพลาดด้วย ดังนั้นจึงควรมีการตรวจสอบข้อมูลทุกครั้งก่อนป้อนข้อมูลเข้าโปรแกรม

5.2.2 โปรแกรมนี้ถูกออกแบบมาเพื่อตัดราคาสินค้าที่พนักงานเบิกออกจากเงินเดือนของพนักงาน ดังนั้นจึงสามารถใช้ได้กับสถานประกอบการที่มีระบบการเบิกสินค้าของพนักงานในลักษณะคล้ายๆ กัน แต่อาจจะแตกต่างกันในเรื่องของวิธีการส่งมอบสินค้า การคิดราคาสินค้าให้กับพนักงาน ดังนั้นผู้ที่ใช้โปรแกรมนี้จึงควรจะมีความรู้ด้านการจัดการระบบเงินเดือนและระบบสินค้าคงคลังภายในสถานประกอบการของตนได้เป็นอย่างดี เพื่อที่จะสามารถใช้งานโปรแกรมได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มยิ่งขึ้น

5.2.3 หากต้องการให้ผู้ใช้สามารถใช้โปรแกรมได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ควรจัดฝึกอบรมผู้ใช้ให้เข้าใจถึงการทำงานของโปรแกรม และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้หากโปรแกรมเกิดการขัดข้อง

5.2.4 ระบบการจัดการสินค้าคงคลังและระบบทางการเงินนี้ใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็กเซล และไมโครซอฟท์แอคเซสเป็นโปรแกรมจัดการฐานข้อมูล อาจเกิดข้อความแสดงความผิดพลาดของ การประมวลผล หากระบบปฏิบัติการของคอมพิวเตอร์และรุ่นของโปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็กเซลและไมโครซอฟท์แอคเซส นี้แตกต่างกันไป ดังนั้นจึงควรใช้ระบบปฏิบัติการwinโดร์เอ็กซ์ปีนไปและใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็กเซลและไมโครซอฟท์แอคเซส 2003

เอกสารอ้างอิง

- คำนาย อภิปรัชญาสกุล. (2547). การจัดการคลังสินค้า. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ darmaj. จักรaph เกษธวรรณ และ สุราสินี วรณศิลป์. (2540). การพัฒนาและปรับปรุงระบบควบคุมวัสดุ คงคลังของภาควิชาชีวกรรมอุดสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ชเนศร์ โชคธรรมธรา. (2547). การพัฒนาโปรแกรมจัดการคงคลังในร้านขายยา : กรณีศึกษา ร้านยาแมร์ท จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ณิชรา ศุภารัติย์, ธนาพน ตั้งเกียรติธรรมกุลและสาวิตรี ศิริวัฒน์. (2547). การจัดการวัสดุคงคลัง สำหรับกิจการค้าวัสดุก่อสร้าง : กรณีศึกษาร้านโขควัฒนา. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- อนพล ฉันจรัสวิชัย. (2546). การเขียนโปรแกรม VBA และແນໂຄບນ Access 2002. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัทชีเอ็ด ยูเคชั่น จำกัด (มหาชน).
- ธนิต ไสวัตน์. (2552). Warehouse & Distribution Management คู่มือการจัดการ คลังสินค้าและการกระจายสินค้า. กรุงเทพฯ : บริษัท ประชุมทอง พรีนติ้ง.
- ประสงค์ ประสงค์พลกรัง และคณะ. (2541). ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ [Management Information Systems (MIS)] ฉบับมาตรฐาน. บริษัท ฮีระฟิล์ม และไซเท็กซ์ จำกัด.
- วรรัตน์ เจียไพรี. (2551). โครงการผลงานวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองราชย์ครบ 60 ปี การบริหาร ค่าจ้างและเงินเดือน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สมเกียรติ พุ่งเกียรติ. (2548). เครื่องมือของ Excel ในงานจัดการฐานข้อมูล. สืบค้นเมื่อ 8 ธันวาคม 2553, จาก <http://www.excelexperttraining.com/blogs/archives/z200-eLearning000628.php>
- วิศลย์ พ่วงโรจน์. (2552). Advanced Excel เจาะลึกการประยุกต์ใช้งานฐานข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัทชีเอ็ด ยูเคชั่น จำกัด (มหาชน).
- โอกาส เอี่ยมสิริวงศ์. (2548). การออกแบบและจัดการฐานข้อมูล. กรุงเทพฯ : บริษัทชีเอ็ด ยูเคชั่น จำกัด (มหาชน),
- อรพรรณ บังเงิน และ ปรานอม เหล่าแก้วก่อ. (2551). การจัดระบบการจัดเก็บและการเบิกจ่าย ภาษีอากรในการซ่อมบำรุง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- Boonrit. วิธีการเขียน Data Flow Diagram. สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2553, จาก sci.feu.ac.th/boonrit/SA/S_3.ppt
- Pratyaroom. (2009). Business Information System (2009). Retrieved February 2, 2011 From <http://pratyaroom.blogspot.com/2009/12/database-architecture.html>

เอกสารอ้างอิง

- คำนาย อภิปรัชญาสกุล. (2547). การจัดการคลังสินค้า. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์大奖.
จักรกฤษ เกษสุวรรณ และ สุชาสินี วรณศิลป์. (2540). การพัฒนาและปรับปรุงระบบควบคุมวัสดุ
คงคลังของภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ชเนศร์ โชคธรรมธรา. (2547). การพัฒนาโปรแกรมจัดการคงคลังในร้านขายยา : กรณีศึกษา
ร้านยา marrow จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
นเรศวร, พิษณุโลก.
- ณิศา ศุภารัติย์, ธนพพ ตั้งเกียรติธรรมกุลและสาวิตรี ศิริวัฒน์. (2547). การจัดการวัสดุคงคลัง
สำหรับกิจการค้าวัสดุก่อสร้าง : กรณีศึกษาร้านโชคดีวนนา. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรม
ศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ธนพล ฉันจันสวัชช์. (2546). การเขียนโปรแกรม VBA และแม็โคบນ Access 2002. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : บริษัทซีเอ็ด ยูเคชั่น จำกัด (มหาชน).
- ธนิต ไสรัตน์. (2552). Warehouse & Distribution Management คู่มือการจัดการ
คลังสินค้าและการกระจายสินค้า. กรุงเทพฯ : บริษัท ประชุมทอง พรินติ้ง.
- ประสงค์ ประณีตพลกรัง และคณะ. (2541). ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ [Management
Information Systems (MIS)] ฉบับมาตรฐาน. บริษัท ฮีโรฟิล์ม และไฮเทกซ์ จำกัด.
- วรารัตน์ เชี่ยวไฟรี. (2551). โครงการผลงานวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีเดลิมพระเกียรติ
เนื่องในโอกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองราชย์ครบ 60 ปี การบริหาร
ค่าจ้างและเงินเดือน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สมเกียรติ ฟุ่งเกียรติ. (2548). เครื่องมือของ Excel ในงานจัดการฐานข้อมูล. สืบค้นเมื่อ
8 ธันวาคม 2553, จาก [http://www.excelexperttraining.com/blogs/
archives/z200-eLearning000628.php](http://www.excelexperttraining.com/blogs/archives/z200-eLearning000628.php)
- วิศลัย พั่วรุ่งโรจน์. (2552). Advanced Excel เจาะลึกการประยุกต์ใช้งานฐานข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่
1. กรุงเทพฯ : บริษัทซีเอ็ด ยูเคชั่น จำกัด (มหาชน).
- โภกาส เอี่ยมสิริวงศ์. (2548). การออกแบบและจัดการฐานข้อมูล. กรุงเทพฯ : บริษัทซีเอ็ด ยูเคชั่น
จำกัด (มหาชน),
- อรพรรณ บังเงิน และ ปรานอม เหล่าแก้วก่อ. (2551). การจัดระบบการจัดเก็บและการเบิกจ่าย
อะไหล่ในการซ่อมบำรุง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร,
พิษณุโลก.
- Boonrit. วิธีการเขียน Data Flow Diagram. สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2553, จาก
sci.feu.ac.th/boonrit/SA/S_3.ppt
- Pratyaroom. (2009). Business Information System (2009). Retrieved February 2 ,
2011 From <http://pratyaroom.blogspot.com/2009/12/database-architecture.html>

ภาคผนวก ก

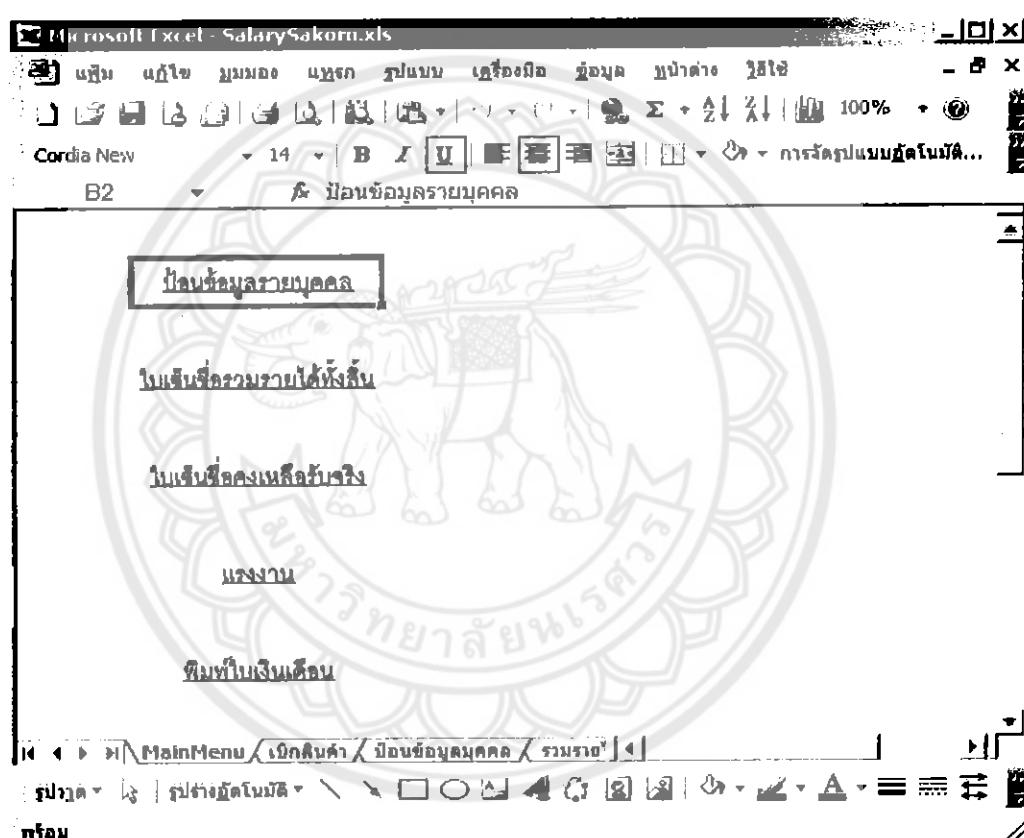
คู่มือการใช้โปรแกรมจัดการระบบคลังสินค้าและระบบการเงิน

หลังจากการพัฒนาโปรแกรมขึ้นมาแล้วนั้น สิ่งสำคัญคือวิธีการใช้งานของโปรแกรม ซึ่งจะอธิบายขั้นตอนวิธีการใช้โปรแกรมต่างๆ เพื่อให้ผู้ใช้ได้ใช้งานโปรแกรมได้ถูกต้อง การทดสอบโปรแกรมโดยให้ผู้ใช้มีส่วนร่วมเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้ได้ไว้วางใจในตัวโปรแกรมมากยิ่งขึ้น ทั้งยังช่วยนำไปสู่การปรับปรุงที่ดีของผู้ใช้ และพัฒนาต่อไปนี้ รายละเอียดของโปรแกรมทั้งหมด แสดงดังต่อไปนี้

1. Main Menu

เข้า Folder Sakorn → Salary → เปิดโปรแกรม SalarySakorn ขึ้นมาจะปรากฏหน้า Main Menu ขึ้น

รูปที่ ก.1 ภาพแสดงหน้าจอMain Menu ของโปรแกรม

หน้าจอ Main Menu จะประกอบไปด้วย 5 เมนูหลัก คือ

- 1.1 เมนูป้อนข้อมูลรายบุคคล สำหรับป้อนข้อมูลพนักงาน
- 1.2 เมนูใบเช็คขอรวมรายได้ทั้งสิ้น แสดงรายรับทั้งหมดของพนักงาน
- 1.3 เมนูใบเช็คคงเหลือรับจริง แสดงรายรับคงเหลือของพนักงาน
- 1.4 เมนูรายงาน แสดงจำนวนแรงทั้งหมด ที่พนักงานทำได้ และค่าแรงทั้งหมด รวมทั้งแสดงรายรับและรายจ่ายอื่นๆด้วย
- 1.5 เมนูพิมพ์ใบเงินเดือน คือแสดงใบรายรับและรายจ่ายของพนักงานแต่ละคน

ในที่นี่เมนูที่ทำการพัฒนาคือ เมนู “ป้อนข้อมูลรายบุคคล” และเมนู “พิมพ์ใบเงินเดือน” เพ่านั้น ในส่วนอื่นๆจะเป็นรูปแบบเดิมที่บริษัทมีไว้อยู่แล้ว

1.1 เมนูป้อนข้อมูลรายบุคคล สำหรับป้อนข้อมูลพนักงาน

รูปที่ ก.2 ภาพแสดงเมนู ป้อนข้อมูลรายบุคคล

เมื่อป้อนข้อมูลรายบุคคลจะแสดงรายรับและรายจ่ายทั้งหมดของพนักงาน
ผู้ใช้โปรแกรมจะทำการป้อนค่าแรงขั้นต่ำรายวันในแต่ละช่วงเวลา เช่น ค่าแรงปกติ ค่าแรงล่วงเวลา
ค่าแรงในวันหยุดนักขัตฤกษ์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังป้อนรายรับรายจ่ายอื่นๆ เช่น ค่าดำเนินการ เงินรางวัล
ภาษีเงินได้ คำหธรรมเนียมการโอนเงิน เป็นต้น อีกทั้งยัง รับค่าใช้จ่ายจากการเบิกเงินล่วงหน้า
ค่าใช้จ่ายจากการเบิกชุดและอุปกรณ์จากคลังสินค้า โดยข้อมูลถูกเชื่อมมาจากฐานข้อมูลที่ชื่อ “ป้อน
แรงรภ.” ใน Folder ที่ชื่อว่า “ORN”

1.5 เมนูพิมพ์ใบเงินเดือน คือแสดงใบรายรับและรายจ่ายของพนักงานแต่ละคน

รูปที่ ก.3 ภาพแสดงเมนูพิมพ์ใบเงินเดือน

ในเมนูพิมพ์ใบเงินเดือนจะประกอบไปด้วย 3 เมนูหลัก คือ

- 1.5.1 รายละเอียดเงินเดือนรายคน
- 1.5.2 ภาคผ่อนพิมพ์ใบจ่ายเงินเดือน
- 1.5.3 งบการทำงาน

1.5.1 เมนูรายละเอียดเงินเดือนรายคน

The screenshot shows a Microsoft Access application window titled "Microsoft Access" with the following details:

เมนู ช่วยเหลือ ข้อมูล รายการ ภาษาไทย ภาษาไทย ฐานข้อมูล ตัวชี้วัด ชื่อรายการ ชื่อรายการ

กู้เงินเดือนรายคน

Data Table

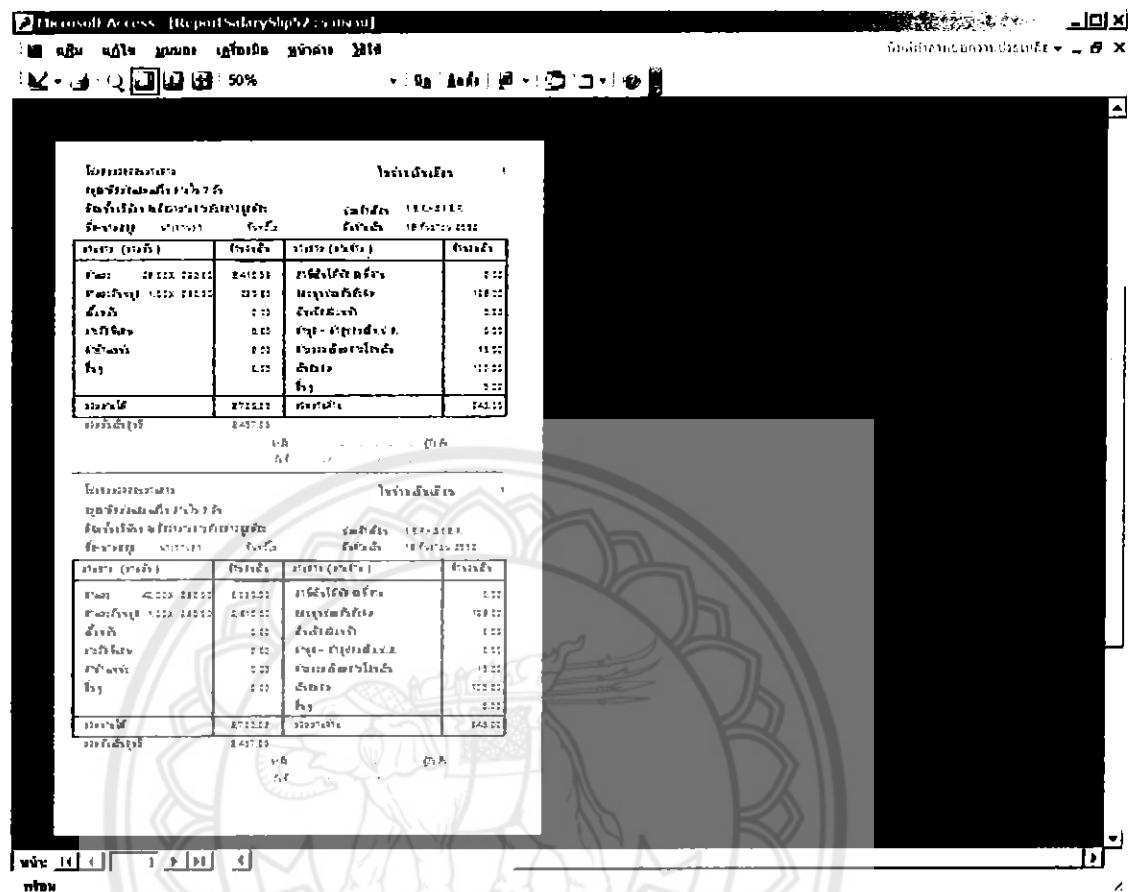
ประจำเดือน	1.ค. 31.02.	จำนวนเงิน	18 กันยายน 2552	จำนวนคน	1	ชื่อ นามสกุล	นายสมชาย ใจดี	จำนวนเงินเดือน	203	จำนวนเงินเดือน	203	จำนวนเงินเดือน	0
								จำนวนเงินเดือน	21	จำนวนเงินเดือน	-00	จำนวนเงินเดือน	128.00
								จำนวนเงินเดือน	4,263	จำนวนเงินเดือน	0	จำนวนเงินเดือน	-00
								จำนวนเงินเดือน	87	จำนวนเงินเดือน	15	จำนวนเงินเดือน	0
								จำนวนเงินเดือน	21	จำนวนเงินเดือน	00	จำนวนเงินเดือน	243
								จำนวนเงินเดือน	1827	จำนวนเงินเดือน	8,457	จำนวนเงินเดือน	0
								จำนวนเงินเดือน	203	จำนวนเงินเดือน	29		
								จำนวนเงินเดือน	6	จำนวนเงินเดือน	21		
								จำนวนเงินเดือน	1624	จำนวนเงินเดือน	1		
								จำนวนเงินเดือน	87	จำนวนเงินเดือน	290		
								จำนวนเงินเดือน	8	จำนวนเงินเดือน	203		
								จำนวนเงินเดือน	636	จำนวนเงินเดือน	0		
								จำนวนเงินเดือน	203	จำนวนเงินเดือน	8,700		
								จำนวนเงินเดือน	1	จำนวนเงินเดือน	0		
								จำนวนเงินเดือน	203	จำนวนเงินเดือน	0		
								จำนวนเงินเดือน	87	จำนวนเงินเดือน	0		
								จำนวนเงินเดือน	1	จำนวนเงินเดือน	0		
								จำนวนเงินเดือน	87	จำนวนเงินเดือน	0		
								จำนวนเงินเดือน	00	จำนวนเงินเดือน	00		
								จำนวนเงินเดือน	0	จำนวนเงินเดือน	00		
								จำนวนเงินเดือน	00	จำนวนเงินเดือน	00		
								จำนวนเงินเดือน	8,700	จำนวนเงินเดือน	0		

กู้เงินเดือนรายคน

รูปที่ ก.4 ภาพแสดงเมนูรายละเอียดเงินเดือนรายคน

เมนูรายละเอียดเงินเดือนรายคนจะเป็นส่วนแสดงรายได้และรายจ่าย จำนวนแรง ของ พนักงานแต่ละคน โดยผู้ใช้สามารถเปลี่ยนหมายเลขที่ด้านล่างข้างมือของเมนู เพื่อค้นหารายชื่อ พนักงานที่ต้องการ หรืออาจจะพิมพ์ลำดับของพนักงานลงไปก็ได้เพื่อความสะดวกในการค้นหา

1.5.2 ภาพก่อนพิมพ์ใบจ่ายเงินเดือน

รูปที่ ก.5 ภาพแสดงภาพก่อนพิมพ์ใบจ่ายเงินเดือน

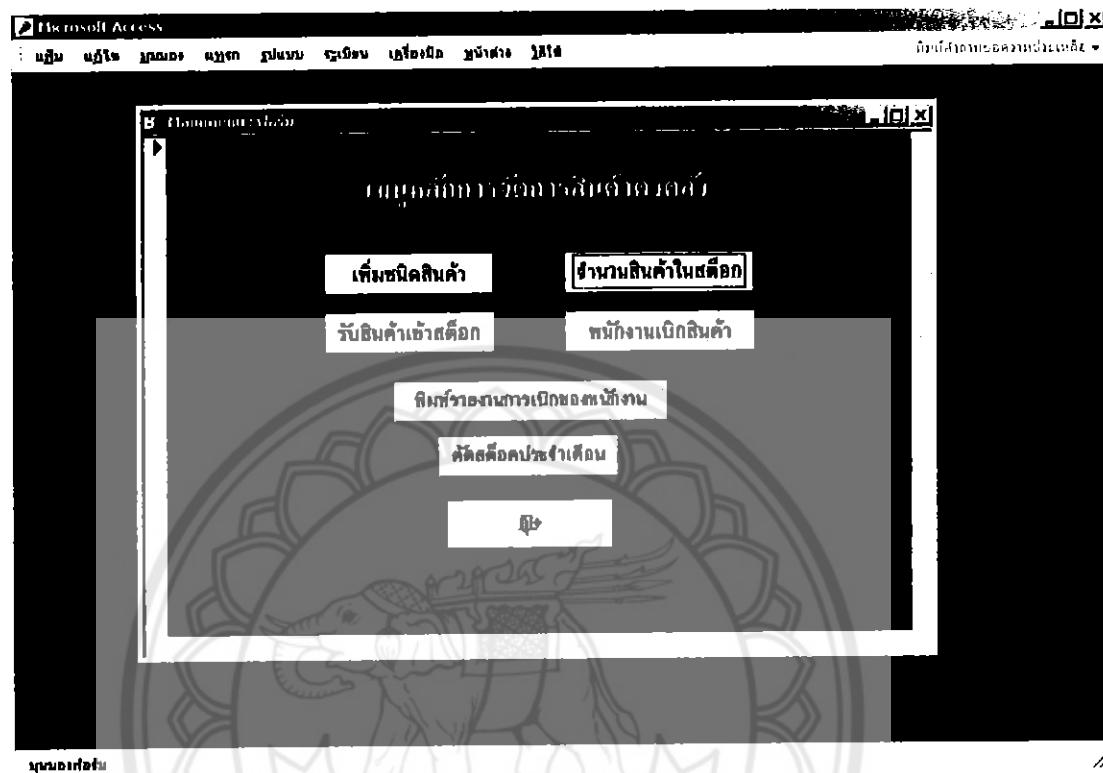
ภาพก่อนพิมพ์ใบจ่ายเงินเดือนจะแสดงใบจ่ายเงินเดือนว่าพนักงานได้รับค่าแรงในการทำงานเท่าไหร่ และหักค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง จะมีรายรับสุทธิเท่าไหร่ โดยที่ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนลำดับมุมล่างซ้ายมือเพื่อค้นหาหน้าพนักงานที่ต้องการได้

1.5.3 จบการทำงาน

เมื่อผู้ใช้คลิกที่เมนู จบการทำงาน ระบบจะทำการออกจากโปรแกรมและบันทึกผลอัตโนมัติ

2. เมนูการจัดการสินค้าคงคลัง

เข้า Folder Sakorn → Stock → เปิดโปรแกรม Stock ขึ้นมาจะปรากฏหน้าเมนูหลักการจัดการสินค้าคงคลัง ดังนี้

รูปที่ ก.6 ภาพแสดงเมนูการจัดการสินค้าคงคลัง

เมนูการจัดการสินค้าคงคลัง จะใช้ชื่อว่า “Stock” ซึ่งจะมีเมนูหลัก 7 เมนู ดังนี้

2.1 เมนูเพิ่มนิคสินค้า แสดงการรับสินค้านิดใหม่เข้าสู่คลังสินค้า

2.2 เมนูจำนวนสินค้าในสต็อก แสดงจำนวนสินค้าคงคลัง

2.3 เมนูรับสินค้าเข้าสต็อก แสดงการรับสินค้านิดเดิมเข้าคลังสินค้า

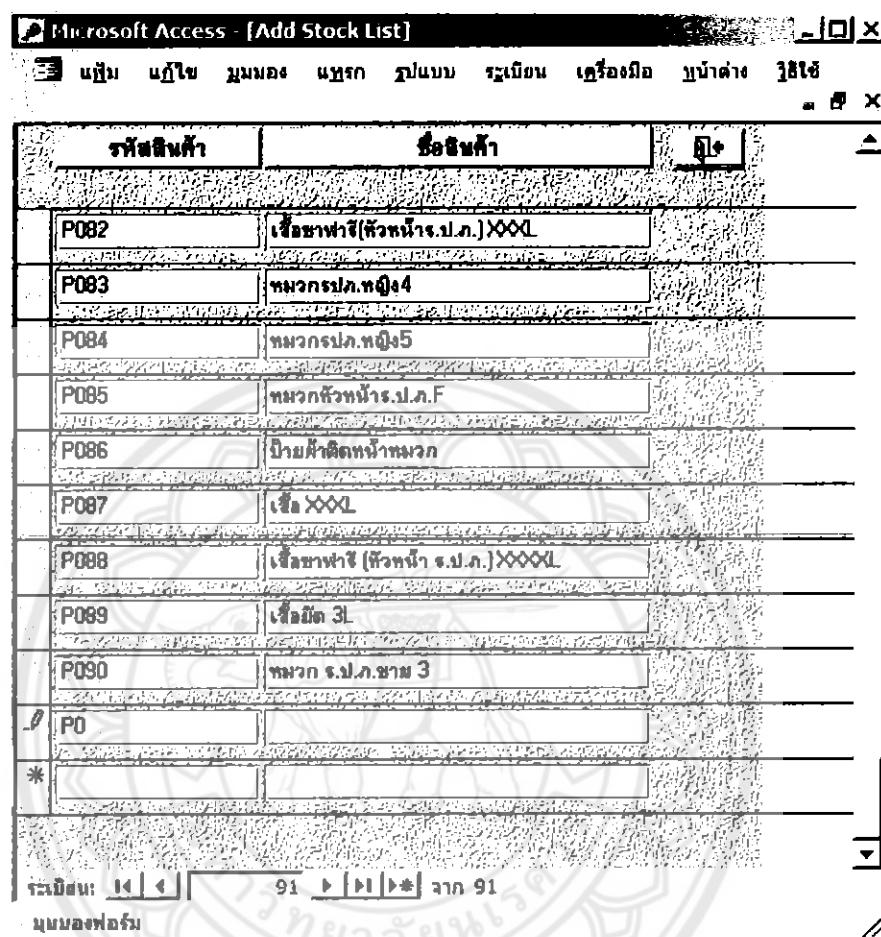
2.4 เมนูพนักงานเบิกสินค้า แสดงรายชื่อพนักงานที่เบิกสินค้า ชนิด จำนวน และราคารองสินค้าที่เบิก

2.5 เมนูพิมพ์รายงานการเบิกของพนักงาน แสดงรายการเบิกทั้งหมดของพนักงานแต่ละคน ในแต่ละเดือน

2.6 เมนูตัดสต็อกประจำเดือน ตัดจำนวนสินค้าที่ถูกเบิกออกจากคลังสินค้า

2.7 เมนู Quit App ออกจากโปรแกรม

2.1 เมนูเพิ่มชนิดสินค้า

รูปที่ ก.7 ภาพแสดงเมนูเพิ่มชนิดสินค้า

เมนูเพิ่มชนิดสินค้า มีไว้สำหรับเพิ่มรหัสและชนิดของสินค้าชนิดใหม่ที่ยังไม่มีในคลังสินค้า โดยสามารถเปลี่ยนตัวเลขที่มุ่งขยายด้านล่าง เพื่อศึกษาやりการสินค้าชนิดอื่นๆ

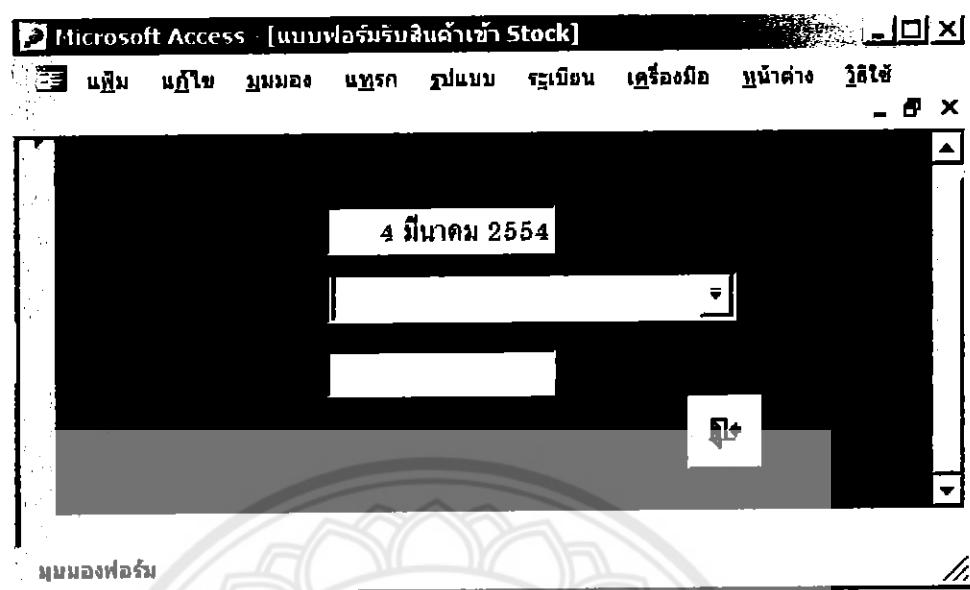
2.2 เมนูจำนวนสินค้าในสต็อก

ລົດເຄີຍກຳ	ລົດເຄີຍກາ	ຮາມາ/ໜັກ	ໄລຍະ	ລາຍການ
P070	6666	0.00	0	
P072	ກຣະຕາບ A4 [ໜຳ]	80.00	4	
P071	ກຣະຕາບ F4 [ໜຳ]	85.00	5	
P012	ກຣະບອດ	35.00	3	
P061	ກຣະປ່ອງ L	280.00	4	
P060	ກຣະປ່ອງ M	280.00	5	
P080	ກິບສຶກ	10.00	1	
P006	ກາງເກີງ 29	245.00	2	
P031	ກາງເກີງ 30	245.00	4	
P032	ກາງເກີງ 31	245.00	5	
P033	ກາງເກີງ 32	245.00	5	
P034	ກາງເກີງ 33	245.00	5	
P035	ກາງເກີງ 34	245.00	5	
P036	ກາງເກີງ 35	245.00	5	

รูปที่ ก.8 ภาพแสดงเม็ดจำนวนสินค้าในสต็อก

เมนูจำนวนสินค้าในสต็อก จะแสดงรายการสินค้าทั้งหมด ตั้งแต่ รหัสสินค้า ชื่อสินค้า ราคา ต่อชิ้น และยอดคงเหลือในคลังสินค้า

2.3 เมนูรับสินค้าเข้าสต็อก

รูปที่ ก.9 ภาพแสดงเมนูรับสินค้าเข้าสต็อก

เมนูรับสินค้าเข้าสต็อก แสดงการรับเข้าสินค้าที่เป็นสินค้าชนิดเดิมในคลังสินค้า โดยจะทำการเพิ่มจำนวนของสินค้าเข้าไปตรง “จำนวนที่รับเข้า”

2.4 เมนูพนักงานเบิกสินค้า

รายการเบิก	จำนวนที่เบิก	ราคาต่อหน่วย	เงินรวม
เหล็กซีกเหล็ก	2	10.00	20.00
กะทะ	1	35.00	35.00
		0.00	0.00

รูปที่ ก.10 ภาพแสดงเมนูพนักงานเบิกสินค้า

เมนูพนักงานเบิกสินค้า แสดงรายชื่อพนักงานที่เบิกสินค้า ชนิดสินค้า จำนวนที่เบิก ราคารวมที่หัวของสินค้า และ ยอดเงินรวมทั้งหมด โดยเมื่อใส่รายการสินค้าที่พนักงานต้องการหมวดแล้ว จะกดที่ “บันทึกข้อมูล” เพื่อบันทึกข้อมูลของพนักงาน

2.5 เมนูพิมพ์รายงานการเบิกของพนักงาน

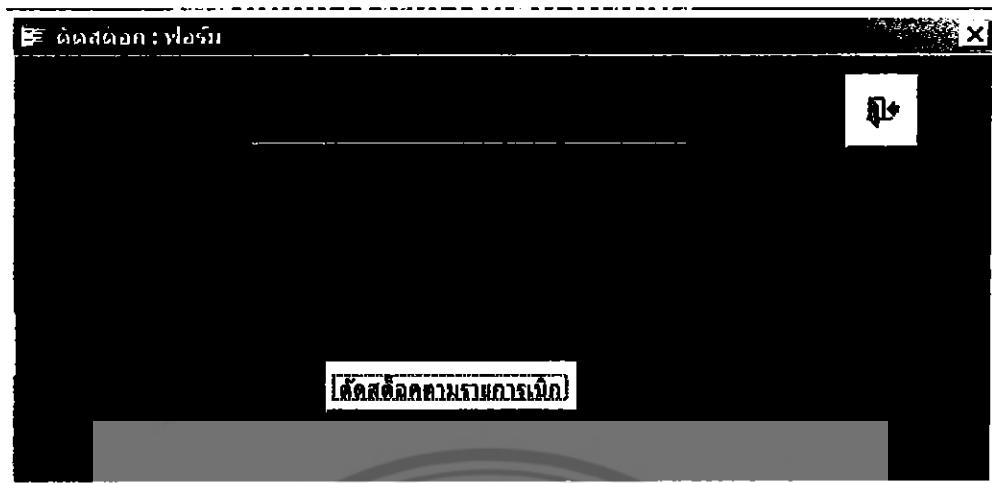
รายงานผู้บังคับบัญชาในรอบ 1 เดือน (วันที่ 16 เดือนกุมภาพันธ์ - 15 ของเดือนนี้)

รหัสพนักงาน	ชื่อพนักงาน นามสกุล	หน่วยงาน	จำนวนเงินเบิก
ก. 12345	นายสมชาย ใจดี	20	500.00
ก. 12346	นายสมชาย ใจดี	32	800.00
ก. 12347	นายสมชาย ใจดี	34	800.00
ก. 12348	นายสมชาย ใจดี	36	1000.00
ก. 12349	นายสมชาย ใจดี	38	1000.00
ก. 12350	นายสมชาย ใจดี	40	1000.00
ก. 12351	นายสมชาย ใจดี	42	1000.00
ก. 12352	นายสมชาย ใจดี	44	1000.00
ก. 12353	นายสมชาย ใจดี	46	1000.00
ก. 12354	นายสมชาย ใจดี	48	1000.00
ก. 12355	นายสมชาย ใจดี	50	1000.00

รูปที่ ก.11 ภาพแสดงเมนูพิมพ์รายงานการเบิกของพนักงาน

เมนูพิมพ์รายงานการเบิกของพนักงาน จะแสดงรายการเบิกทั้งหมดของพนักงานรายบุคคล ในระยะเวลา 1 เดือน โดยจะแสดงวันที่เบิก ชื่อพนักงานที่เบิก เลขที่ใบเบิก และจำนวนเงินที่เบิก ทั้งหมด

2.6 เมนูตัดสต็อกประจำเดือน

รูปที่ ก.12 ภาพแสดงเมนูตัดสต็อกประจำเดือน

เมนูตัดสต็อกประจำเดือน จะทำการตัดจำนวนสินค้าที่ถูกเบิกในคลังสินค้า ทำให้จำนวนสินค้าที่เหลืออยู่เป็นปัจจุบันเสมอ โดยการคลิกที่ “ตัดสต็อกตามรายการเบิก”

2.7 เมนู Quit App

เมื่อคลิกจะออกจากโปรแกรมโดยอัตโนมัติ

3. ป้อนແຮງປັກ.

ແນ້ນປ້ອນແຮງປັກນີ້ຈະຍູ່ໃນ Folder ທີ່ຂໍ້ອ່ານ ORN ໂດຍຈະໄທຜູ້ໃຊ້ໄດ້ເພີ່ມຮາຍໜ້ອພັກງານໃໝ່ ໃນກຣີນີ້ ທີ່ມີພັກງານເພີ່ມເຂົ້າ ນອກຈາກນັ້ນຍັງເພີ່ມຈຳນວນແຮງທີ່ພັກງານແຕ່ລະຄນສາມາດທຳໄດ້ ເພື່ອນິໄປ ຄຳນວນຫາຮາຍຮັບໃນຮູ້ຮັບຂໍ້ມູນລົ່ອນໆດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວວິເວັດໜັນບົນ ຫ້າຕາຂອງເມຸນ “ປ້ອນແຮງປັກ.” ດັ່ງຮູ່ທີ່ ແສດຕິນີ້

ລ/ດ	ຊື່	ນາມສະກຳ	1-15 ປຸ.ຈ. - ປັກ		ຈຳ	ເລກທີ່	ເລກທີ່	ຈຳ	ເລກທີ່	ຈຳ	ເລກທີ່	ຈຳ
			ເລກທີ່	ເລກທີ່								
1	ນາງກົມດຸກ	ບົນກົມ	5553		15				15			
2	ນາງກົມດຸກ	ບົນກົມ	5553									
3	ນາງກົມດຸກ	ບົນກົມ	5553									
4	ນາງກົມດຸກ	ບົນກົມ	5553									
5	ນາງກົມດຸກ	ບົນກົມ	5553									
6	ນາງກົມດຸກ	ບົນກົມ	5553									
7	ນາງກົມດຸກ	ບົນກົມ	5553									
8	ນາງກົມດຸກ	ບົນກົມ	5553									
9	ນາງກົມດຸກ	ບົນກົມ	5553									
10	ນາງກົມດຸກ	ບົນກົມ	5553									
11	ນາງກົມດຸກ	ບົນກົມ	5553									
12	ນາງກົມດຸກ	ບົນກົມ	5553									
13	ນາງກົມດຸກ	ບົນກົມ	5553									
14	ນາງກົມດຸກ	ບົນກົມ	5553									

ຮູບທີ ก.13 ການແສດງເມຸນປ້ອນແຮງປັກ.

ທາງຕ້ານຂວາມີ້ອຈະເປັນການໃສ່ຈຳນວນຈິນເບີກລ່ວງຫຼາຂອງພັກງານ ເພື່ອທີ່ຈະໄດ້ນຳໄປຄຳນວນທັກ ອອກຈາກເຈີນເດືອນພັກງານ ທາງຕ້ານຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເຈື້ອງຈຸແລະຄ່າຊຸດ ຈະມາຈາກການເບີກສິນຄ້າຂອງພັກງານທີ່ ກຮທຳທີ່ໂປຣແກຣມ “Stock” ເມື່ອເພີ່ມຂໍ້ມູນທີ່ຕ້ອງການແລ້ວ ຈະກົດປຸ່ມທີ່ “Update Name” ເພື່ອທຳໄຫ້ ຂໍ້ມູນທຸກສ່ວນເປັນປັບປຸງໂດຍອັນໄນມັຕີ